

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

Ἀρχισυντάκτης : Ἀριστέδης Κ. Οἰκονόμος

ΤΟΜΟΣ 9^{ος} — ΕΤΟΣ 9^{ον}

1881 — 1882

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ, ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΑ.

Δεν είναι βεβαίως ανταξία της μεγάλης εν τῇ κοινωνίᾳ ἀποστολῆς τῶν σιδηροδρόμων ἡ ἐποψίς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν νῦν, ἡ χρησιμοποίησις τουτέστιν αὐτῶν καὶ εἰς τοποθέτησιν μεγάλου ἀριθμοῦ ἀνθρώπων ἐν τῇ σιδηροδρομικῇ ὑπηρεσίᾳ. Καὶ ὅμως καὶ ἡ ἐποψίς αὕτη ἔχει τὴν σημασίαν της, ἐξαιρέτως ἐν χώραις καθ' ἃς ἡ ἀπὸ τῶν δημοσίων εὔρεσις πόρου ζωῆς θεωρεῖται κοινωνικῇ ἢ πολιτικῇ ἀνάγκη.

Εἰς ὅλους πρόξενεῖ ἀίσθησιν τὸ ἄφθονον προσωπικόν, τὸ ὁποῖον διαχειρίζεται, ἀπὸ τῆς ἐταιρικῆς διευθύνσεως μέχρι τοῦ τελευταίου χειρώνακτος, τὸν μικροσκοπικὸν σιδηροδρομὸν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ. Ἐκαστος δύναται ἀναλόγως νὰ φαντασθῇ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σιδηροδρομικοῦ τῆς Ἑλλάδος προσωπικοῦ, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ συγκοινωνία τοῦ ἀτμοῦ ἐνώσῃ τὰς Ἀθήνας μετὰ τῆς Λαρίσσης, δι' ὅλης τῆς σειρᾶς τῶν ἐν τῷ μεταξύ πόλεων, γεωργικῶν, ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν κέντρων. Ἡ αὐτὴ ἰδέα παρίσταται καὶ κατὰ τὴν σιδηροδρομικὴν ἐνώσιν τῆς Πελοποννησιακῆς παραλίας τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου μετὰ τῆς προσημειωθεῖσης μεγάλης Εὐρωπαϊκῆς ἀρτηρίας. Καὶ οἱ κατὰ τόπους δὲ σιδηροδρομοὶ προσθέτουσιν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς τοιαύτης τῶν προσώπων τοποθετήσεως ἐν τῇ σιδηροδρομικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἥτις τοιουτοτρόπως περιβάλλεται χαρακτῆρα ἰδιαιτέρως περισπούδαστον ἐν πάσῃ χώρῃ, ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διὰ τὴν ὁρμὴν, μεθ' ἧς ὡς ἀπὸ

συστήματος οί κινούμενοι πληθυσμοί αὐτῆς τρέπονται εἰς τὸν τῶν προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν κλάδον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Κατὰ τὸ προκείμενον θέμα εἰδικά συναγομεν πορίσματα ἐκ τῶν ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τῆς καταστατικῆς βεβαιωθέντων ἐν ἔτει 1878. Κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου ἠργάζοντο ἐν τοῖς Γαλλικοῖς γενικοῦ συμφέροντος σιδηροδρόμοις (μὴ ὑπολογιζομένων δηλαδὴ τῶν λεγομένων τοπικοῦ συμφέροντος σιδηροδρόμων) 182,983 πρόσωπα, κατατασσόμενα εἰς τέσσαρας κεφαλαιώδεις κατηγορίας, τὰς ἑξῆς.

1. Κεντρικὴ διοικήσις. α') Διοικηταί, διευθύνται, γενικοὶ γραμματεῖς, μέλη τῶν ἐπιτροπῶν 221. β') προσωπικὸν τῶν γραφείων 2,094. γ') θυρωροί, ὑπηρετὰι γραφείου καὶ ὑπηρετικοὶ 374. Τὸ ὅλον 2,689.

2. Ἐμπορικὴ διαχειρίσις. Α') Κεντρικὴ ὑπηρεσία 5,126, ἧτοι α') διευθύνται, τμηματάρχαι καὶ ὑποτμηματάρχαι τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς κινήσεως 292, β') προσωπικὸν τῶν γραφείων 4,520 γ') ὑπηρετὰι γραφείων καὶ ὑπηρετικοὶ 314. Β') ὑπηρεσία τῶν σταθμῶν 57,530, ἧτοι α') σταθμάρχαι καὶ ὑποσταθμάρχαι 4,352, β') εἰσπράκτορες, ὑπάλληλοι, λογισταὶ κλπ. 20,475, γ') σκευαγωγοί, χειρῶνακτες ἐργάται 32,703. Γ') ὑπηρεσία τῶν ἀμαξοστοιχιῶν 9,810, ἧτοι α') προϊστάμενοι αὐτῶν, ἐλεγκταί, ὑποεπιθεωρηταί 3,352, ὀδηγοί, φρουροί 5,828. Τὸ ὅλον 71,836.

3. Ἐλξίς καὶ ὑλικόν. α') Ἀρχιμηχανικοὶ, ἀποθηκάριοι, ἐργοστασιάρχαι καὶ ὑπεργοστασιάρχαι 683. β') προσωπικὸν τῶν γραφείων ἀποθήκης, ἐπιστάται 4,495. γ') μηχανικοὶ, θερμασταὶ 10,501. δ') ὑπηρετικοὶ ἐργάται ἐπὶ ἐνιαυσίᾳ ἢ ἡμερησίᾳ συμφωνίᾳ 31,159. Τὸ ὅλον 46,838.

4. Ὅδοι καὶ κτίρια. α') Ἀρχιμηχανικοὶ, ἀρχιτέκτονες, ἐπιθεωρηταί, τμηματάρχαι 462. β') προσωπικὸν τῶν γραφείων, ὀδηγοὶ καὶ ἐπιστάται 3,622. γ') ὑπάλληλοι τῆς ἐπιτηρήσεως καὶ διατηρήσεως, σκευοφύλακες καὶ ὑπηρετὰι 57,536. Τὸ ὅλον 61,620.

Ὁ σημαντικώτερος ὑπὸ ἀριθμητικὴν ἐποψιν κλάδος τῶν

εἰς τὴν σιδηροδρομίαν ἀσχολουμένων εἶναι ὁ τῆς ἐμπορικῆς διαχειρίσεως, διότι περιλαμβάνει 71,836 πρόσωπα, ἧτοι ἐπὶ τοῦ ὅλου 39,2 τοῖς $\%$. Ἀκολουθῶς ἔρχονται ὁ κλάδος ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ κτιρίων περιλαμβάνων 61,620 πρόσωπα ἧτοι 33,7 τοῖς $\%$, ὁ περὶ τὴν ἑλξιν καὶ τὸ ὑλικόν τῶν σιδηροδρόμων κλάδος περιλαμβάνων 46,838 πρόσωπα ἧτοι 25,6 τοῖς $\%$, καὶ τελευταῖος ὁ τῆς διοικήσεως κλάδος περιλαμβάνων 2,689 πρόσωπα ἧτοι 1,5 τοῖς $\%$. Ἡ ἀναλογία τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων κλάδων τῶν εἰς τὴν σιδηροδρομίαν ἀσχολουμένων πρὸς ἕκαστον χιλιόμετρον ἐργαζομένου σιδηροδρόμου ἔχει ὡς ἑξῆς: ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς διαχειρίσεως 3,25 ἄνθρωποι, ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ τῶν κτιρίων 2,78, ἐπὶ τῆς ἑλξεως καὶ τοῦ ὑλικοῦ 2,12, ἐπὶ τῆς διοικήσεως 0,12, ἐπὶ τοῦ ὅλου δὲ τῶν κλάδων κατὰ μέσον ὄρον 8,27. Δὲν πρέπει ὁμως ἐντεῦθεν νὰ υποθέσῃ τις, ὅτι ἡ ἀναλογία αὕτη εἶναι ἀκαμπτος καὶ ἴση μεταξὺ ὅλων τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, διότι ὑπάρχουσιν ἐν Γαλλίᾳ σιδηροδρομοὶ, οἵτινες κατὰ χιλιόμετρον μεταχειρίζονται πλείονας ἢ ἄλλοι ὑπαλλήλους. Τοιοῦτοτρόπως ὁ σιδηροδρόμος τῆς Ἀρκτου, ἔχων ἑκτασιν 1,963 χιλιομέτρων, περιλαμβάνει κατὰ χιλιόμετρον 14,14 ὑπαλλήλους, δαπανῶν δι' αὐτοῦς 34,146 φράγκα, ἐνῶ ὁ σιδηροδρόμος τῆς Αὐρηλίας, ἔχων ἑκτασιν 4,323 χιλιομέτρων, περιλαμβάνει κατὰ χιλιόμετρον 5,61 ὑπαλλήλους, δαπανῶν δι' αὐτοῦς 18,066 φράγκα.

Εἶναι περίεργος ἡ ἀντίθεσις τῶν σιδηροδρόμων τῆς Ἀρκτου καὶ τῆς Αὐρηλίας ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἐν τῇ ἐργασίᾳ οἰκονομίας καὶ κατὰ τοὺς τέσσαρας προεκτεθέντας κλάδους τῶν σιδηροδρομικῶν ἐνασχολήσεων, διότι 1) ὡς πρὸς μὲν τὸν ἀριθμὸν τῶν προσώπων ὑπολογίζονται ταῦτα κατὰ χιλιόμετρον ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς διαχειρίσεως εἰς 4,89 ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ τῆς Ἀρκτου καὶ 2,05 ἐν τῷ τῆς Αὐρηλίας, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ τῶν κτιρίων 5,87 ἐν τῷ τῆς Ἀρκτου καὶ 1,93 ἐν τῷ τῆς Αὐρηλίας, ἐπὶ τῆς ἑλξεως καὶ τοῦ ὑλικοῦ 3,28 ἐν τῷ τῆς Ἀρκτου καὶ 1,55 ἐν τῷ τῆς Αὐρηλίας, ἐπὶ τῆς διοικήσεως 0,10 ἐν τῷ τῆς Ἀρκτου καὶ 0,08 ἐν τῷ τῆς Αὐρη-

λίας, 2) ως πρὸς δὲ τὴν διὰ τὰς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ τούτου ὀλίγη δαπάνη ὑπολογίζεται αὕτη, ἐπίσης κατὰ χιλιόμετρον, ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς διαχειρίσεως εἰς 10,948 φρ. ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ τῆς Ἄρκτου καὶ 4,415 ἐν τῷ τῆς Αὐρηλίας, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ τῶν κτιρίων εἰς 9,336 ἐν τῷ τῆς Ἄρκτου καὶ 7,446 ἐν τῷ τῆς Αὐρηλίας, ἐπὶ τῆς ἔλξεως καὶ τοῦ ὕλικου εἰς 12,36 ἐν τῷ τῆς Ἄρκτου καὶ 5,210 ἐν τῷ τῆς Αὐρηλίας, ἐπὶ τῆς διοικήσεως εἰς 1,546 ἐν τῷ τῆς Ἄρκτου καὶ 995 ἐν τῷ τῆς Αὐρηλίας.

Ἡ περαιτέρω ἀποκατάστασις τῶν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀποχωρούντων ἀνδρῶν κέκτηται ἰδιαιτέρον διαφέρον διὰ τοὺς μελετώντας τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα τῆς μετακινήσεως τῶν τάξεων ἐν τῷ τῆς πολιτείας ὀργανισμῷ. Δὲν εἶναι μικρᾶς σημασίας ἀφ' ἑνὸς ἢ ἀφαίρεσις τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς εἰθισμένης ἐργατικῆς σφαίρας τῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἢ μετὰ τὴν περίοδον αὐτῆς, καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν πρώτων χρόνων τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος, ἀπρονόητος ἐπιστροφή τῶν ἐν τῷ βαρεῖ τῆς ἐργασίας κύκλῳ. Ἡ σιδηροδρομικὴ ὑπηρεσία εἶναι πολυτιμώτατος διὰ τὴν μετάβασιν ταύτην ἐπίκουρος. Τοιοῦτοτρόπως ἐπὶ 32,520 προσώπων ἀσχολουμένων ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ τῆς Ἄρκτου ὑπελογίζοντο 11,391 στρατιωτικοὶ δηλαδὴ 35 τοῖς % ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ τῆς Ἀνατολῆς ἐπὶ 23,514 προσώπων 11,276 ἦσαν στρατιωτικοὶ δηλαδὴ 48 τοῖς % ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ τῆς Δύσεως ἐπὶ 26,157 προσώπων 10,463 ἦσαν στρατιωτικοὶ δηλαδὴ 40 τοῖς % ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ τῆς Αὐρηλίας ἐπὶ 24,271 προσώπων 8,495 ἦσαν στρατιωτικοὶ δηλαδὴ 35 τοῖς % ἐν τῷ τῆς Μεσημβρίας ἐπὶ 17,318 προσώπων 7,020 ἦσαν στρατιωτικοὶ δηλαδὴ 41 τοῖς % κλπ.

Ἴδου πῶς διαμοιράζονται οἱ πρώην στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι τῶν Γαλλικῶν σιδηροδρόμων τῆς Ἄρκτου καὶ τῆς Ἀνατολῆς: Κατὰ μὲν τὸν πρῶτον ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς διαχειρίσεως 4,636, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ τῶν κτιρίων 4,050, ἐπὶ τῆς ἔλξεως καὶ τοῦ ὕλικου 2,634, ἐπὶ τῆς διοικήσεως 71. Κατὰ

δὲ τὸν δεύτερον, ὅστις εἶναι καὶ ὁ πλείονας σχετικῶς περιέχων πρώην στρατιωτικὸς ὑπάλληλος, ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς διαχειρίσεως 5,254, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ τῶν κτιρίων 2,997, ἐπὶ τῆς ἔλξεως καὶ τοῦ ὕλικου 2,910, ἐπὶ τῆς διοικήσεως 115.

Ἄλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες δὲν εἶναι ἀλλότριαι τῆς σιδηροδρομικῆς ὑπηρεσίας. Τοιοῦτοτρόπως κατὰ τοὺς ἕξ μεγαλειτέρους Γαλλικοὺς σιδηροδρόμους τῆς Ἄρκτου, τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Δύσεως, τῆς Αὐρηλίας, P. L. M. καὶ τῆς Μεσημβρίας ἐπὶ 173,699 ἀσχολουμένων προσώπων 13,169 εἶναι γυναῖκες ἤτοι 92,4 τοῖς % ἄνδρες καὶ 7,6 τοῖς % γυναῖκες. Ἴδου πῶς διαμοιράζεται ὁ ἀριθμὸς οὗτος τῶν γυναικῶν κατὰ τοὺς προεκτεθέντας κεφαλαίωδεις κλάδους τῆς σιδηροδρομικῆς ἐνασχολήσεως: Ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς διαχειρίσεως 854, ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ τῶν κτιρίων 12,209, ἐπὶ τῆς ἔλξεως 32, ἐπὶ τῆς διοικήσεως 74.

Δι' ἄνωτέρω τῆς καταστατικῆς πληροφορίας εἶναι ἱκαναὶ νὰ παραστήσωσι τὴν εὐρείαν ἐπιρροήν, ἣν θέλει ἐξασκήσει ἡ σιδηροδρομικὴ προαγωγή τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ πολιτειακοῦ τῆς χώρας ζητήματος, τῆς διακανονίσεως τοῦτέστι τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν πρὸς τὰς προσωπικὰς ὑπηρεσίας τῆς ἐθνικῆς οικονομίας κατὰ προτίμησιν ἀποβλεπόντων.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΤΩΝ 120 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ.

Τὸ κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος ἔτους ψηφισθὲν ἐθνικὸν δάνειον τῶν 120 ἑκατομμυρίων νέων δραχμῶν ἀγῆκει εἰς ἐπίσημον σελίδα τῆς συγχρόνου Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ἡ πραγματοποίησις καὶ ἡ λοιπὴ κατ' αὐτὸ διακονία δὲν ἐξηκριβώθη ἔτι ἀπὸ ἐπισήμων τῆς πολιτείας πράξεων. Μέχρις οὗτοι αὐταὶ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς δημοσίας συζητήσεως, δὲν εἶναι ἀπο σκοποῦ ἢ ἐκθεσις τῆς νομικῆς τοῦ δανείου τούτου διασκευῆς. Διαιρεῖται αὕτη εἰς δύο ἐπόψεις, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἀφο-

ῥα εἰς τὴν διὰ τοῦ νόμου ΩΠΖ' τῆς 30 Δεκεμβρίου 1880 δοθεῖσαν τῇ Κυβερνήσει ἄδειαν ὅπως αὕτη συνομολογήσῃ τὸ ἐν λόγῳ δάνειον, ἡ δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν διὰ τοῦ νόμου ΩΠΗ' τῆς αὐτῆς χρονολογίας κυρωθεῖσαν σύμβασιν περὶ προκαταβολῆς ἐπὶ τοῦ δανείου τούτου. Ἴδου πῶς ἔχουσι τὰ κατὰ τὰς ἐποψείας ταύτας ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Α°.

Διὰ τοῦ ΩΠΖ' νόμου ἐπετράπη εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνομολογήσῃ δάνειον ἐκ νέων δραχμῶν 120 ἑκατομμυρίων ἐπὶ ἑτησίῳ τόκῳ μὴ ὑπερβαίνοντι τὰ 5 τοῖς % ἐπὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου καὶ ἐπὶ ὄρω τιμῆς τῶν ὁμολογιῶν αὐτοῦ μὴ κατωτέρω τῶν 68 τοῖς %.

Ὁρίσθη ἀφ' ἑνὸς ἡ διαίρεσις τοῦ δανείου εἰς 240,000 ἀνωμόμους ὁμολογίας, ὧν ἑκάστη θέλει ἀντιπροσωπεύει 500 νέας δραχμάς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀπόσβεσις αὐτοῦ ἐντὸς 40 ἐτῶν δι' ἑξαμηνιαίων κληρώσεων τῶν ὁμολογιῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνθέτου χρεωλυτικοῦ συστήματος, ὀριζομένου κατ' αὐτὸ καὶ τοῦ ποσοστοῦ τοῦ χρεωλυσίου. Ἐπεφυλάχθη δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξοφλῇ τὰς ὁμολογίας τοῦ δανείου εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τῶν τιμῶν καὶ πρὸ τοῦ προσδιωρισμένου πρὸς ἀπόσβεσιν αὐτοῦ χρόνου.

Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐκδώσῃ αὐτὴ τὸ δάνειον εἰς δημοσίαν ἐγγραφήν, ἢ ἐὰν ἐπιτρέψῃ τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ δι' ἴδιον αὐτῆς λογαριασμόν εἰς τραπεζικόν τι κατάστημα, ἐπιτρέπεται αὐτῇ νὰ δαπανήσῃ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν τριακοντίων χιλιάδων νέων δραχμῶν δι' ἔξοδα ἐκδόσεως καὶ δημοσιεύσεως αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ προμήθειαν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὸ 1 %, ἐπὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου τῶν ὁμολογιῶν, δι' ἧς θέλουσι γείνει ἐγγραφαί.

Τὸ ἀντίτιμον τῶν ὁμολογιῶν τοῦ δανείου τούτου θέλει καταβληθῆ εἰς χρυσᾶ νομίσματα. Ἡ καταβολὴ ὅμως αὐτοῦ δύναται νὰ γένηται εἰς δόσεις ἴσας, δύο ἢ καὶ πλειοτέρας,

οὐχὶ ὅμως πλέον τῶν πέντε, αἵτινες θέλουσιν ἀπέχει ἀπ' ἀλλήλων ἴσον χρονικὸν διάστημα οὐχὶ ἀνώτερον τοῦ μηνὸς, καὶ ἡ πρώτη τῶν ἐποίων θέλει καταβληθῆ ἅμα τῇ ἐγγραφῇ.

Διὰ τὴν καταβολὴν ἑκάστης τῶν δόσεων θέλουσι δοθῆ προσωριναί ἀποδείξεις, ἀνταλλαχθησόμεναι ἐν καιρῷ διὰ τῶν ὁμολογιῶν· διὰ πᾶσαν ὅμως καθυστέρησιν δόσεως πέραν τῆς συμπεφωνημένης προθεσμίας, πληρόνεται παρὰ τοῦ ἐγγραφέντος τόκος 8 τοῖς %, τῆς καταβληθείσης ἢ τῶν καταβληθεισῶν δόσεων θεωρουμένων ὑπεγγύων καὶ διὰ τὴν ἀπότισιν τοῦ τόκου τούτου.

Ἡ πληρωμὴ τῶν τόκων ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς τῆς πρώτης δόσεως. Ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν αἱ δόσεις εἰσι πλειότεραι τῶν τριῶν, καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέλουσι καταβληθῆ μακρότερον τῶν τριῶν μηνῶν, τότε ὁ τόκος τῶν τριῶν πρώτων δόσεων τοῦ ἀντιτίμου τῆς ὁμολογίας ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῆς πρώτης δόσεως, τῶν δὲ ἐπομένων δόσεων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς τῆς τετάρτης δόσεως.

Αἱ πληρωμαὶ τῶν τοκομεριδίων καὶ τῶν κληρουμένων ὁμολογιῶν θέλουσι γίνεσθαι καθ' ἑξαμηνίαν εἰς χρυσᾶ νομίσματα ἐν Ἀθήναις, Παρισίοις, Λονδίῳ καὶ Κωνσταντινουπόλει.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀναθέσῃ τὴν πληρωμὴν τῶν τοκομεριδίων καὶ τῶν κληρουμένων ὁμολογιῶν ἐπὶ προμηθείᾳ 1½ τοῖς % ἐπὶ τοῦ πληρονομόνου ποσοῦ εἰς τραπεζικόν τι κατάστημα, ἀποδεχόμενον τὴν πληρωμὴν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἄνω ὀρισθείσας πόλεις.

Ὡς ἐγγύησιν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων τοῦ δανείου, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ παραχωρήσῃ τὰς ἐξῆς προσόδους· 1) τὸν φόρον ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ, 2) τὰς ἑτησίαις δόσεις τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ τῶν ἐθνικοῖδιοκτῆτων φυτειῶν, 3) τὸ ὑπόλοιπον τῆς προσόδου τῶν τελωνείων Ἀθηνῶν, Περαιῶς, Πατρῶν καὶ Ζακύνθου μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ποσῶν, ἅτινα εἶναι ὀρισμένα

διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλων προηγουμένων δανείων. Τὰ τῆς ἐγγυήσεως ταύτης θέλουσι κανονισθῆ, καθ' ὃν τρόπον τυγχάνουσι κεκανονισμένα τὰ τῆς διὰ τῶν τελωνειακῶν εἰσπράξεων καὶ τοῦ χαρτοσήμου ἐγγυήσεως ἄλλων προσυνομολογημένων δανείων. Πρὸς τοῦτο ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνομολογήσῃ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς ἢ ἄλλης Τραπεζῆς τὴν ἀναγκαίαν σύμβασιν.

Αἱ ὁμολογίαι τοῦ δανείου ἐκδίδονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ προσυπογράφονται παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου. Ἄλλ' ἢ ὑπογραφή τοῦ ὑπουργοῦ δύναται νὰ τεθῆ καὶ διὰ σφραγιστῆρος.

Πέντε ἔτη μετὰ τὴν τελευταίαν κλήρωσιν τοῦ δανείου, πᾶσα ἐξ αὐτοῦ πληρωμὴ παραγράφεται. Πρὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης οὐδεμία ἰσχύει παραγραφή, οὐδὲ ἀντίγραφα ἀπολεσθέντων τίτλων ἐκδίδονται. Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τοῦ δανείου τούτου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς οὐδεμίαν φορολογίαν.

Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ διαθέσῃ καὶ ἄνευ δημοσίας ἐγγραφῆς μέρος τῶν ὁμολογιῶν τοῦ ἀνωτέρω δανείου. Ἄλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἀναγνώρισις προμηθείας.

ΒΒ'.

Διὰ τοῦ ΩΠΗ' νόμου ἐπεκυρώθη ἡ ἐν Παρισίοις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν τραπεζιτῶν ὑπογραφεῖσα τῇ 16 Δεκεμβρίου 1880 περὶ προκαταβολῆς σύμβασις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπεχρεώθη νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, ἐπιτρέπον τὴν συνομολογήσιν δανείου 120 ἑκατομμυρίων νέων δραχμῶν, διαιρουμένου εἰς 240,000 ὁμολογίας ἐκ 500 νέων δραχμῶν, ἐξοφλητέας κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν πων ἀξίαν εἰς χρυσὸν ἐντὸς 40 ἐτῶν καὶ ἀποφερούσας, πλὴν τῆς χρεωλυσίας, τόκον ἐτήσιον 25 νέων δραχμῶν, πληρωτέον ἀνὰ 12 1/2 νέας δραχμὰς εἰς χρυσὸν ἐν Παρισίοις, Ἀθήναις καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐν Λονδίνοις.

Κατὰ τὴν σύμβασιν τὸ δάνειον ἐξασφαλίζεται διὰ τῶν ἐπομένων προσόδων, 1) τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ καθ' ὃ ἐν τέλει ὀρισθήσεται, 2) τῶν ἐτησίων δόσεων τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, 3) τοῦ ὑπολοίπου τῶν εἰσπράξεων τῶν τελωνείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν καὶ Ζακύνθου, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν εἰς προηγούμενα δάνεια προωρισμένων δόσεων. Ὁ κανονισμὸς τῆς ἀσφαλείας ταύτης θέλει ὀρισθῆ καθ' ὃν τρόπον καὶ ὁ τοῦ τελευταίου δανείου τῶν 60 ἑκατομμυρίων, πρὸς τοῦτο δὲ ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ συνομολογήσῃ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἢ ἄλλης τινός, εἰδικὴν σύμβασιν, ἧς ἀντίγραφον θέλει παραδοθῆ εἰς τοὺς συμβαλλομένους. Τὸ προῖόν τῶν ἀνωτέρω ὀριζομένων προσόδων θέλει χρησιμεύσει εἰς πληρωμὴν τῶν τόκων τῆς κατὰ τὰ ἐπόμενα δοθησομένης τῇ Κυβερνήσει προκαταβολῆς (avance). Μετὰ τὴν ὀλοσχερῇ ἐξόφλησιν τῆς προκαταβολῆς ταύτης, τὸ αὐτὸ προῖόν θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς πληρωμὴν τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλυσίου τοῦ ἀνωτέρω μνημονευομένου δανείου τῶν 120 ἑκατομμυρίων. Καθ' ἣν περίπτωσιν τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἤθελον βραδύτερον ἐξακριβώσει, ὅτι ἡ πρόσοδος ἢ ἐκ τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ εἶναι ἐπαρκῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου τούτου, αἱ λοιπαὶ εἰς ἀσφάλειαν αὐτοῦ παρεχόμεναι πρόσοδοι θέλουσι μείνει ἐλεύθεραι. Τὸ δάνειον τοῦτο ἀπαλλάσσεται ἐν τε τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, παντὸς φόρου, τέλους ἢ κρατήσεως οἰασδῆποτε φύσεως καὶ δι' οἰονδῆποτε λόγον.

Οἱ συμβαλλόμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ παράσχωσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τοῦ ὄλου τοῦ ἐν λόγῳ δανείου τῶν 120 ἑκατομμυρίων, προκαταβολὴν (avance) 25 ἑκατομμυρίων, εἰς μεταλλικόν, καὶ 5 μέχρι 15 ἑκατομμυρίων, εἰς γραμμάτια τοῦ δανείου τῶν 15 ἑκατομμυρίων φράγκων, ἕπερ συνομολογήθη τὸν Αὐγούστον τοῦ 1880 ἐν Παρισίοις. Ἡ προκαταβολὴ αὕτη δύναται νὰ αὐξηθῆ κατὰ 15 ἑκατομμύρια, εἰς μεταλλικόν, ἐν οἷς συμβαλλόμενοι δηλώσωσι

την εἰς τοῦτο συναίνεσιν αὐτῶν, ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως. Ὁ τόκος τῆς προκαταβολῆς ταύτης ὀρίζεται εἰς 7 % κατ' ἔτος, πληρωτέος ἐν Παρισίοις καθ' ἕξα μηνίαν εἰς χρυσόν. Τὸ ποσὸν τῆς προκαταβολῆς ταύτης θέλει καταβληθῆ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐν Παρισίοις, εἰς δύο ἴσας δόσεις, ὧν ἡ μὲν μία πληρωτέα τὸ βραδύτερον 15 ἡμέρας, ἡ δὲ ἄλλη τὸ βραδύτερον 45 ἡμέρας, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπικύρωσιν τῆς συμβάσεως ταύτης. Οἱ τόκοι λογισθήσονται ἀπὸ τῆς καταβολῆς ἐκάστης τῶν δόσεων τούτων μέχρι τῆς ἐξοφλήσεώς των. Ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀπόδοσις τῆς προκαταβολῆς γενήσεται εἰς χρυσόν ἐν Παρισίοις, μετὰ παρέλευσιν 18 μηνῶν ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῆς δευτέρας δόσεως, δυναμένης κατὰ τὸν ἐπικυρώσαντα τὴν σύμβασιν νόμον νὰ παραταθῆ τῆς προθεσμίας ταύτης ἐπὶ 4 ἔτι μῆνας. Ὁ συμφητισμὸς τῶν γραμματίων τοῦ ἐκ 15 ἑκατομμυρίων φράγκων χορηγηθέντος ἐν Παρισίοις κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1880 δανείου γενήσεται ἐπὶ ἀφαιρέσει τοῦ μὴ δεδουλευμένου τόκου πρὸς 7 1/2 τοῖς % κατ' ἔτος.

Εἰς τοὺς συμβαλλομένους χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ ἰδρῦσασιν εἰς τὰς παραχωρηθησομένας τῇ Ἑλλάδι ἐπαρχίας Τράπεζαν, ἔχουσαν ἐπὶ εἰκοσιπέντε ἔτη τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῆς ἐκδόσεως καὶ κυκλοφορίας τραπεζικῶν γραμματίων, ἀπολαύουσαν παντὸς δικαιώματος καὶ προνομίου παρακεχωρημένου μέχρι τοῦδε εἰς τὴν Ἑθνικὴν τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος (κλῆν τοῦ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας τῶν γραμματίων τούτων) καὶ ὑποβαλλομένην εἰς ὅσας ὑποβάλλεται μέχρι τοῦδε ὑποχρεώσεις καὶ ἡ εἰρημένη Ἑθνικὴ τράπεζα. Κατὰ τὸν κυρώσαντα τὴν σύμβασιν νόμον ἡ συσταθησομένη τράπεζα ὑποβάλλεται εἰς πάσας τὰς μέχρι τοῦ νῦν διὰ συμβάσεων ἢ νόμων ἐπιβεβλημένας εἰς τὴν Ἑθνικὴν τράπεζαν ὑποχρεώσεις, ἐπομένως καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ τεταρτημορίου τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς κυκλοφορίας τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ὠφελείας ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1892.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρὸς ἐπιστροφὴν τῆς προκαταβο-

λῆς δεκαοκταμήνου προθεσμίας, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει εἶναι ἐλευθέρα νὰ ἐκποιήσῃ τὸ ἥμισυ τοῦ δανείου εἴτε δι' ἐκδόσεως εἰς δημοσίαν ἐγγραφήν, εἴτε ἄλλως, καθ' οἷον ἤθελε κρίνει συμφέροντας ὁρους. Ἐν περιπτώσει δημοσίας ἐκδόσεως, ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ ἀναθέσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς συμβαλλομένους, ἐπὶ πληρωμῇ προμηθείας ἐνὸς τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ὀνοματικοῦ κεφαλαίου. Ἄν δὲ, τουναντίον, τὸ ἐν λόγῳ ἥμισυ τοῦ δανείου ἤθελε πραγματοποιηθῆ ἄλλως, ὀλόκληρον ἢ ἐν μέρει, οἱ συμβαλλόμενοι δὲν θέλουσι λάβει λόγῳ προμηθείας, εἰμὴ ἐν τέταρτον μόνον τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ τοιουτοτρόπως πραγματοποιησομένου μέρους. Καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν ἐκποιήσῃ ἄλλως ἢ διὰ δημοσίας ἐγγραφῆς μέρος τοῦ δανείου, ὑπερβαῖνον τὰ 50 ἑκατομμύρια φράγκων, ὀνοματικὸν κεφάλαιον, τὸ μὲν προῖόν των 50 ἑκατομμυρίων θέλει καταβληθῆ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐλευθέραν νὰ διαθέσῃ αὐτὸ κατὰ βούλησιν, τὸ δὲ προῖόν τοῦ ὑπερβάλλοντος, μέχρις 60 ἑκατομμυρίων, ὀνοματικοῦ κεφαλαίου, θέλει κρατηθῆ ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων καὶ καταλογισθῆ ἀπέναντι τῆς προκαταβολῆς των. Οὕτω δὲ ὁμολογία 70 ἑκατομμυρίων φράγκων ὀνοματικοῦ κεφαλαίου, ἐκ τοῦ ὅλου τῶν 120 ἑκατομμυρίων, θέλουσι μείνει χεῖρας τῶν συμβαλλομένων ὡς ἐνέχυρον μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων τῆς προκαταβολῆς, ἐκτὸς ἐὰν μέρος τῶν ὁμολογιῶν τούτων, μέχρι ποσοῦ 10 ἑκατομμυρίων, διατεθῆ ὡς ἀνωτέρω. Οἱ τόκοι θέλουσι παύσει λογιζόμενοι ἐπὶ παντὸς ποσοῦ, ὅπερ ἤθελεν αὐτως ἐξοφληθῆ πρὸ τῆς λήξεως τῶν 18 μηνῶν.

Ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται, πρὸ τῆς δημοσίας ἐκδόσεως τοῦ δανείου, κατὰ τοὺς προηγουμένους ὀρισμοὺς, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ τῶν Παρισίων παραδοχὴν τῶν ὁμολογιῶν τοῦ δανείου τούτου τῶν 120 ἑκατομμυρίων.

Ἄμα τῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφίσει τῆς συμβάσεως ταύτης, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει συνενοηθῆ μετὰ τῶν συμβαλλομένων πρὸς σύνταξιν τοῦ χρεωλυτικοῦ πίνακος, ὅστις θέλει τυπωθῆ ἐπὶ τῶν ὁμολογιῶν, καὶ πρὸς ὀρισμὸν τοῦ

ὑποδείγματος τῶν ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν καὶ τῆς δαπάνης πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν, ἣτις ἔσεται εἰς βᾶρος τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἐπίσης ἔσονται εἰς βᾶρος αὐτῆς ἐν καιρῷ τῆς ἐκδόσεως τὰ ἔξοδα τῆς κατασκευῆς τῶν προσωρινῶν τίτλων, τῆς δημοσιεύσεως καὶ λοιπὰ, ὡς καὶ τὰ τοῦ χαρτοσήμου ἐν ἐκάστη χώρᾳ, ὅπου θέλουσι τεθῆ εἰς κυκλοφορίαν αἱ ὁμολογίαι. Ἄμα τῇ κατασκευῇ τῶν ὀριστικῶν τίτλων, θέλουσιν οὗτοι ὑπογραφή εἶτε ἐν Παρισίοις ὑπὸ ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, εἶτε ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐν περιπτώσει δημοσίας ἐκδόσεως, οἱ συμβαλλόμενοι ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσι, διὰ τῆς ἐν Παρισίοις Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδόσεως, καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις τὸ ἐγκρίνη, θέλει δώσει εἰς αὐτοὺς τὴν ἄδειαν νὰ χορηγήσωσιν ὁμολογίας προσωρινὰς μέχρι τῆς παρασκευῆς τῶν ὀριστικῶν.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου τούτου θέλει ἀνατεθῆ εἰς πιστωτικόν τι ἐν Παρισίοις κατάστημα, ὑποδειχθησόμενον ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων καὶ ἐγκριθησόμενον ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἣτις θέλει παρέχει εἰς αὐτὸ, λόγῳ προμηθείας, ἡμισυ τοῖς $\frac{1}{2}\%$ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξοφλουμένων τοκομεριδίων καὶ ὁμολογιῶν.

Ἡ Κυβέρνησις χορηγεῖ εἰς τοὺς συμβαλλομένους κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἄνω εἰρημένων 18 μηνῶν δικαίωμα προτιμῆσεως (option) ὡς πρὸς τὸ ἡμισυ τοῦ δανείου τῶν 120 ἑκατομμυρίων ἐπὶ τιμῇ 68 τοῖς ἑκατὸν, ἄνευ προμηθείας· τὸ ἰσότιμον τούτων θέλει κρατηθῆ παρ' αὐτῶν καὶ συμψηφισθῆ ἀπέναντι τῆς δοθείσης προκαταβολῆς μέχρις ἐξοφλήσεως αὐτῆς. Πᾶσα δήλωσις προτιμῆσεως πρέπει νὰ περιέχη πέντε τουλάχιστον ἑκατομμύρια ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου· ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ἐκάστης δηλώσεως, παύουσιν οἱ τόκοι ἐπὶ ἀναλόγου μέρους τῆς προκαταβολῆς, οἱ δὲ συμβαλλόμενοι ἀπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας ἀπολαύουσι παντὸς ἐκ τῶν κρατηθέντων τίτλων πηγάζοντος δικαίουματος. Κατὰ τὸν κυρώσαντα τὴν σύμβασιν νόμον ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλάσσεται τὸ δι-

καίωμα νὰ ἐξοφλήσῃ τὴν ἀνώτερω προκαταβολὴν καὶ πρὸς τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῶν 18 μηνῶν, ὅτε ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ προειδοποιήσῃ τοὺς συμβαλλομένους, οἵτινες, ἐὰν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προειδοποιήσεως ταύτης δὲν ἐξασκήσωσι τὸ δικαίωμα τῆς προτιμῆσεως (option), ὅπερ ἔχουσι κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ ὅλου ἢ μέρους τοῦ ἡμίσεως ποσοῦ τοῦ δανείου, ὑποχρεοῦνται νὰ δεχθῶσι τὴν ἐξόφλησιν τῆς προκαταβολῆς μετὰ τῶν τόκων αὐτῆς καὶ νὰ ἐπιστρέψωσι τὰς ὁμολογίας.

Ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, συνάμα μετὰ τῆς παρούσης, νομοσχέδιον ἐπιτρέπον τὴν ἐκμίσθωσιν (regie) τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ φόρου, καὶ κανονίζον τοὺς ὅρους τῆς φορολογίας ταύτης. Οἱ συμβαλλόμενοι θέλουσιν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι τὴν παραχώρησιν τῆς μισθώσεως ταύτης, προτιμώμενοι παντὸς ἄλλου ἀνταγωνιστοῦ ἐπὶ ἴσοις ἔροις.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΙΑ ἘΝ ΠΟΛΕΜῶΙ.

Ἡ φιλανθρωπία ἐν πολέμῳ ἀποτελεῖ σημαντικώτατον γνώρισμα τῶν πεπολιτισμένων λαῶν. Αἱ συγκρούσεις αὐτῶν δὲν εἶναι ἀγῶνες ἐξοντώσεως ἀλλ' ἐπικρατήσεως. Ἡδὴ ἐν τῇ μετὰ ξὺ Γαλλίας καὶ Πρωσσίας συνθήκῃ τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1759 ἀναφέρεται ἡ περὶ τῶν πληγωμένων πρόνοια, θεωρουμένων τῶν νοσοκομείων ὡς ἀσύλων ἀπαραδιάστων ἐν καιρῷ πολέμου. Ἀλλὰ τὸ μέγα φιλανθρωπικὸν κίνημα ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος ἀνήκει εἰς τὰ μέσα τοῦ παρόντος αἰῶνος καὶ ὀφείλεται ἡ πρωτοβουλία αὐτοῦ εἰς ἰδιώτας, ὀνομαστικῶς εἰς τὸν ἐκ Γενεύης κ. Duplant, τοῦ ὁποίου τὰς ἰδέας ὑπεστήριξεν ἡ ἐν Γενεύῃ ἰδρυμένη ἐταιρία τῆς Κοινῆς Ὀφελείας. Ἀποτέλεσμα ὑπῆρξαν δύο ἐν Γενεύῃ διεθνεῖς συμβάσεις, ἡ μὲν

τῆς 22 Αὐγούστου 1864, ἢ δὲ τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1868. Αἱ μέχρι τοῦδε προσχωρήσασαι εἰς τὸν φιλανθρωπικὸν ἐν πολέμῳ ὀργανισμὸν ἐπικράτειαν εἶναι αἱ ἑξῆς: Ἑλβετία, Βέλγιον, Βάδη, Δανιμαρκία, Ἰσπανία, Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, Γαλλία, Ἀγγλία, Ἑσση-Δαρμστάτη, Ἰταλία, Πορτογαλλία, Ὀλλανδία, Πρωσσία, Σαξωνία, Σουηδία, Νορβηγία, Βυρτεμβέργη, Ἑλλάς, Αὐστρία, Ρωσσία καὶ Τουρκία.

Ἡ ἀπαρίθμησις αὕτη τῶν υποβληθέντων εἰς τὴν ἐν λόγῳ φιλανθρωπικὴν ἐν πολέμῳ Ἐνωσιν ἔθνῶν μαρτυρεῖ περὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ τοῦ κράτους τῆς ἐμπνευσάσης αὐτὴν ιδέας. Ὑπῆρχεν ἀρχὴ τις ἐν ἀδρανεΐα, ἣτις ἐν τῇ θετικῇ ἀναπτύξει τοῦ δικαίου τῶν ἔθνῶν ἔλαβε τὴν πρακτικὴν αὐτῆς διατύπωσιν. Οὕτως ἡ ἐνεστῶσα τοῦ διεθνοῦς τούτου θεσμοῦ λειτουργία ἔχει κατὰ τὸν Bluntschli ὡς ἑξῆς:

Α'. — Πόλεμος κατὰ ξηράν.

Τὰ κινητὰ ἢ ἀκίνητα στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα ἀναγνωρίζονται οὐδέτερα, ὡς τοιαῦτα δὲ τὰ προστατεύουσι καὶ τὰ σέβονται οἱ διαμαχόμενοι, ἐφ' ὅσον χρόνον περιέχουσι ἀσθενεῖς ἢ πληγωμένους. Ἐν τούτοις ἡ οὐδετερότης αὕτη παύει, ἐὰν φρουρῶνται ταῦτα ὑπὸ στρατιωτικῆς δυνάμεως (1).

(1) Δὲν πρέπει νὰ ἐκλάβῃ τις τὴν οὐδετερότητα ταύτην ὡς τὴν οὐδετερότητα τῶν μὴ μετεχόντων τοῦ πολέμου ἔθνῶν. Εἶναι ἡ φύσις τῶν πραγμάτων, ἣτις τὴν ἐπιβάλλει. Ὄταν ὁ νικητὴς στρατὸς εὖρη ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐχθρικοῦ νοσοκομεῖα, ἐξασκεῖ ἐπ' αὐτῶν προσωρινὴν κυριαρχίαν, δυνάμενος νὰ τοποθετήσῃ ἐν αὐτοῖς ἀλλοὺς ἀσθενεῖς, ἐὰν ὑπάρχῃ τόπος, καὶ ἐξασκῶν τὴν δέουσαν ἐπιπέλειαν. Ἡ οὐδετερότης τῶν ἐν πολέμῳ νοσοκομούντων καὶ κομιζόντων πληγωμένους εἶναι σχετικὴ καὶ προσωρινή, παύει δὲ ἀφ' ἧς εἰσεέλθωσιν οὗτοι εἰς τὸν στρατὸν ὡς πολεμισταί. Ἡ παύσις τῆς οὐδετερότητος τῶν νοσοκομείων ἐν περιπτώσει φρουρήσεως αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπὲρ πολὺ ἀπόλυτοι ἀρχή, διότι πάλαι εἶναι ἀναπόφευκτον νὰ φρουρῶνται τὰ νοσοκομεῖα χάριν τῆς τάξεως καὶ τῆς προστασίας τῶν προμηθειῶν. Αἱ ἀμαξίαι τῆς νοσοκομικῆς ὑπηρεσίας δὲν πρέπει νὰ χρησιμεύωσιν εἰς μεταφορὰν πολεμιστῶν καὶ πολεμοφοδίων, καὶ τὰ νοσοκομεῖα δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιῶνται εἰς ἐπίθεσιν ἢ ἄμυναν, ἐπὶ ποινῇ νὰ ἀπολέσῃ κατόπιν πᾶν δικαίωμα ὅπως θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ὡς οὐδέτερα.

Τὸ προσωπικὸν τῶν κινητῶν ἢ ἀκινήτων τοῦ στρατοῦ νοσοκομείων, περιλαμβάνον τὴν διοίκησιν αὐτῶν, τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ὑγείας, τὴν διαχείρισιν, τὴν μεταφορὰν τῶν πληγωμένων, ὡς καὶ τοὺς ἱερεῖς, ἀπολαμβάνει τὸ εὐεργέτημα τῆς οὐδετερότητος ἐνὸσφ διατελεῖ ἐν λειτουργίᾳ καὶ ἐνὸσφ μένουσι πληγωμένοι εἰς συνάθροισιν ἢ νοσηλείαν (1).

Τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν ἐξακολουθεῖ, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κατάληψιν τοῦ ἐδάφους, νὰ παρέχῃ κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀνάγκης τὴν συνδρομὴν τοῦ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ πληγωμένους τοῦ κινητοῦ ἢ ἀκινήτου νοσοκομείου, τὸ ὁποῖον ὑπηρετεῖ. Ὄταν δὲ ζητήσῃ τὸ προσωπικὸν τοῦτο νὰ ἀποχωρήσῃ, ὁ ἀρχηγὸς τῶν στρατευμάτων τῆς κατοχῆς προσδιορίζει τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως, τὴν ὁποῖαν δὲν δύναται νὰ ἀναβάλλῃ εἰμὴ διὰ σύντομον χρόνον ἐν περιπτώσει στρατιωτικῶν ἀναγκῶν.

νοσοκομικῆς ὑπηρεσίας δὲν πρέπει νὰ χρησιμεύωσιν εἰς μεταφορὰν πολεμιστῶν καὶ πολεμοφοδίων, καὶ τὰ νοσοκομεῖα δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιῶνται εἰς ἐπίθεσιν ἢ ἄμυναν, ἐπὶ ποινῇ νὰ ἀπολέσῃ κατόπιν πᾶν δικαίωμα ὅπως θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ὡς οὐδέτερα.

(1) Κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς διεθνοῦς Συμβάσεως ὅχι μόνον οἱ στρατιωτικοὶ ἰατροὶ καὶ οἱ κυρίως εἰπεῖν νοσοκόμοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν μεταφορὰν τοῦ νοσοκομικοῦ ὑλικοῦ πρέπει νὰ προστατεύωνται κατὰ τὰς πορείας καὶ νὰ μὴ αἰχμαλωτίζωνται, ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν μεταφέρωσι πληγωμένους καὶ ἀσθενεῖς, φέρωσι δὲ μόνον βοήθειαν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης. Ἐπίσης ὅταν τὰ κινητὰ νοσοκομεῖα κενοῦνται, οἱ ἀσθενεῖς ἐθεραπεύθησαν ἢ καθίστανται εὐμετακόμιστοι, τὸ ἰατρικὸν προσωπικὸν καὶ οἱ βοηθοὶ αὐτοῦ δύνανται νὰ ἀποχωρήσωσιν ἐλευθέρως καὶ νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τοῦ εἰς ὃν ἀνήκουσι στρατοῦ. Ἐὰν οἱ νοσοκόμοι ἢ ἰατροὶ προσβάλλωνται, ἐννοεῖται ἀφ' ἑαυτοῦ ὅτι κατὰ τὸ φυσικὸν δίκαιον δύναται νὰ ἀμυνθῶσιν ἐναντίον τῶν ὀργανισμένων ἐπιθέσεων εἴτε στρατιωτῶν εἴτε ἄλλων, δι' ὅπερ δὲν πρέπει νὰ τίθενται ἀσπλοὶ καὶ ἀπροστάτευτοι ἐν μέσῳ τῶν πολεμικῶν κινδύνων.

Τὰ προμνησθέντα πρόσωπα δύνανται καὶ μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ ἐχθροῦ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ κινήτῳ ἢ ἀκινήτῳ νοσοκομείῳ τὸ ὁποῖον ὑπηρετοῦσι, ἢ νὰ ἀποχωρήσωσι ὅπως ἐνωθῶσι μετὰ τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος εἰς τὸ ἀνήκουσιν. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις, ὅταν τὰ πρόσωπα ταῦτα παύωσι τὴν ὑπηρεσίαν των, ἀποδίδονται εἰς τὰς ἐχθρικές ἐμπροσθοφυλακάς ἐπιμελεία τοῦ καταλαβόντος τὸ ἔδαφος στρατοῦ (¹).

Αἱ ἐμπόλεμοι δυνάμεις λαμβάνουσι μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπολαύσεως ὁλοκλήρων τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὰ αὐδετερωθέντα πρόσωπα τὰ πίπτοντα εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ (²).

Τὸ ὑλικὸν τῶν ἀκινήτων στρατιωτικῶν νοσοκομείων ὑπόκειται εἰς τοὺς νόμους τοῦ πολέμου, ἐπομένως τὰ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν νοσοκομείων τούτων προσδιωρισμένα πρόσωπα δὲν δύνανται ἀποχωροῦντα νὰ λάβωσι μετ' ἑαυτῶν εἰμὴ τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶναι ἰδιαιτέρα των περιουσία. Ἀπ'

(¹) Ἡ διάταξις αὕτη τῆς διεθνούς Συμβάσεως εἶναι πολλάκις ἀνεφάρμοστος ἕνεκα τῶν στρατιωτικῶν ἀναγκῶν. Τὰ ἀπαγορευόμενα πᾶσαν ἐπικοινωνίαν μεταξὺ τῶν ἐχθρικών στρατῶν αἵτια, ἐκ τῶν ὁποίων τόσον αὐστηρῶς τιμωροῦνται αἱ ἀπὸ στρατοπέδου εἰς στρατόπεδον ἀγγελίαι, ἐκτείνονται καὶ πρὸς τοὺς ἰατροὺς, οἵτινες δύνανται κατὰ τὰς περιστάσεις, συναθροίζοντες παρατηρήσεις, νὰ βλάψωσιν ἀνακοινοῦντες αὐτὰς πρὸς τὸν ἐχθρόν. Οἱ Γάλλοι ἰατροὶ θέλοντες κατὰ τὸν τελευταῖον Γαλλογερμανικὸν πόλεμον νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰ σώματά των, διευθύνοντο ὑπὸ τῶν Γερμανῶν οὐχὶ ἀμέσως εἰς τὰς Γαλλικὰς ἐμπροσθοφυλακάς ἀλλ' ἀπὸ μεγάλης στροφῆς διὰ τῆς Ἑλβετίας ἢ τοῦ Βελγίου.

(²) Ἡ διάταξις αὕτη τῆς Συμβάσεως τοῦ 1868 συνετάχθη ὑπὸ τῶν ἰατρῶν. Κατ' αὐτὴν ὅμως δύναται νὰ προκύψῃ τὸ ἄτοπον, ὥστε ἡ δύναμις, εἰς τὰς χεῖρας τῆς ὁποίας περιπίπτουσιν ἐχθρικοὶ ἰατροὶ, νὰ πληρῶνῃ εἰς αὐτοὺς τυχόν μισθοὺς ἀνωτέρους τῶν πρὸς τοὺς ἑαυτῆς πληρονομένων, ἐναντίον πάσης δικαιολογικῆς κατὰ τοῦτο βάσεως.

ἐναντίας, τὰ κινήτὰ νοσοκομεία ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσι διατηροῦσι τὸ ὑλικὸν αὐτῶν (¹).

Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας, οἵτινες χορηγοῦσι βοήθειαν εἰς τοὺς πληγωμένους, προστατεύονται καὶ μένουσιν ἐλεύθεροι. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἀντιμαχομένων στρατῶν ἔχουσι τὸ καθήκον νὰ προκαλῶσι τὴν φιλανθρωπίαν τῶν κατοίκων καὶ νὰ ἀναγγέλωσι τὴν τῆς οὐδετερότητος συνέπειαν αὐτῆς. Πᾶς πληγωμένος περισυναχθεὶς καὶ νοσηλευόμενος ἐν τινὶ οἰκίᾳ χρησιμεύει εἰς αὐτὴν ὡς ἐγγραφὸν ἀσφαλιστήριον. Ὁ κάτοικος ὁ συναθροίζων πληγωμένους παρ' ἑαυτῷ ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως νὰ χορηγήσῃ στρατιωτικὸν κατάλυμα ὡς καὶ μέρος τῶν ἐπιβληθησομένων πολεμικῶν φόρων. Ἐν τούτοις προκειμένου περὶ διανομῆς τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ στρατιωτικὰ καταλύματα καὶ τοὺς πολεμικοὺς φόρους βαρῶν, μόνον ἐν τῷ μέτρῳ τῆς ἰσότητος θέλει ὑπολογίζεσθαι ὁ ὑπὸ τῶν κατοίκων δειχθησόμενος φιλανθρωπικὸς ζῆλος (²).

(¹) Θεωροῦνται ὡς κινήτὰ νοσοκομεία, τὰ νοσοκομεία τῆς ἐκστρατείας καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ προσωρινὰ τοιαύτης φύσεως ἰδρύματα, τὰ ἀκολουθοῦντα τοὺς στρατοὺς εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν πληγωμένων. Ἠγέρθησαν συζητήσεις τίνος ἕνεκα τὰ χρησιμεύοντα εἰς τοὺς πληγωμένους ἀντικείμενα, ὡς μοτὸς, κλίνας, ἐργαλεῖα, ἐπίδεσμοι κλπ., εἴαν μὲν εὐρίσκωνται ἐντὸς ἀκινήτου νοσοκομείου κατάσχονται ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, εἴαν δὲ εὐρίσκωνται ἐντὸς ἀμάξης κινήτου νοσοκομείου εἶναι ἀκατάσχετα.

(²) Ὡς ἐκ τῆς πληθύσεως τῶν ἐν τοῖς νεωτέροις πολέμοις παρατασσομένων ἀνδρῶν, τῆς ταχύτητος καὶ ἀποτελεσματικότητος τῶν βλημάτων, καὶ αἱ πληγαὶ τῶν μαχῶν εἶναι πολυαριθμότεραι καὶ τὰ ἐμπόδια τῆς πρὸς τοὺς πληγωμένους ἐγκαίρου ἐπικουρίας πλείοτερα. Ἐνεκα τούτου αἱ δυνάμεις τῶν ἰατρῶν καὶ τῶν νοσοκόμων δὲν εἶναι, μετὰ τὴν μάχην, ἐπάρκεις, πρέπει δὲ οὗτοι νὰ παρακολουθοῦσι τὰς κινήσεις τοῦ στρατοῦ, καθόσον μετὰ πᾶσαν πολεμικὴν συνάντησιν ἢ μεσολάβησις των εἶναι συνεχῶς ἀναγκαία. Ἡ παραδοχὴ λοιπὸν ἐθελοληπτῶν, οἵτινες, χωρὶς νὰ εἶναι τακτικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ, εἶναι δεκτοὶ εἰς περιποίησιν τῶν

Οι πληγωμένοι ή ασθενείς στρατιωτικοί συναθροίζονται και νοσηλεύονται εις όποιανδήποτε εθνικότητα και αν ανήκωσιν. Οι στρατιωτικοί άρχηγοί έχουσι τὸ δικαίωμα νά παραδίδωσιν άμέσως εις τὰς έχθρικός εμπροσθοφυλακάς τούς εν τῇ μάχῃ πληγωμένους στρατιωτικούς, όταν αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιτρέπουσι και άμφοτέρωθεν υπάρχει συμφωνία. Μετά τὴν θεραπείαν όσοι μὲν αναγνωρίζονται ὡς ανίκανοι ύπηρεσίας άποστέλλονται εις τὴν πατρίδα των, οἱ λοιποὶ δὲ δύνανται επίσης νά άποσταλώσι ἐπὶ τῇ ύποχρεώσει νά μὴ λάβωσι τὰ όπλα διαρκούντος τοῦ πολέμου. Αἱ άποχωρήσεις αὗται μετὰ

πληγωμένων και εις μεταφορὰν αὐτῶν εις τὰ νοσοκομεία θπισθεν τοῦ θεάτρου τῆς μάχης, πρέπει νά θεωρηθῆ ὡς άπαραίτητος και ὡς κατ' ἐξοχὴν διεθνὸς χαρακτῆρος. Οι στρατιωτικοὶ ιατροὶ τῶν οὔδετέρων ἔθνῶν εἶναι ἐπιτηδειότατοι εις τὴν ύπηρεσίαν ταύτην και ἔθελονταί διαφόρων ἔθνικοτήτων δύνανται άνευ τῆς ἐλαχίστης άμφιβολίας νά χρησιμεύσωσιν εις τὸν σκοπόν, ὡς συνέβη κατὰ τὸν τελευταῖον Γαλλογερμανικὸν πόλεμον, καθ' ὃν έχορήγησαν μεγάλας ύπηρεσίας ἔθελονταί Ἑλβετοί, Ὁλλανδοί, Αὐστριακοί, Ρῶσοι, Ἄγγλοι, Βέλγοι, Ἴταλοί.

Ἐν τούτοις ἡ εἰσαγωγή τοῦ συστήματος τῶν ἔθελοντῶν ἔχει και τὴν δυσχερῆ αὐτῆς ἔποψιν, διότι επικρατεῖ δυσαρμονία τις μεταξύ τόσων ποικίλων στοιχείων, ὡς και μεταξύ τῆς νοσοκομικῆς ύπηρεσίας, τῆς άσφαλείας και τοῦ συμφέροντος τῶν στρατῶν. Ἐντιζηλῆαι μεταξύ τῶν διαφόρων ἐμάδων δὲν λείπουν και παντοειδεις συγκρούσεις επίσης. Προστίθενται αἱ περιπλοκαὶ τῶν αὐτοσχεδίων ἐπικούρων, οἷτινες παρίστανται ὡς θιασῶται τῆς ἰδέας κατὰ τὰς ἑαυτῶν ὥρας και εὐκολίας. Ἄνθρωποι δὲ, φέροντες τὸ προσωπεῖον τῆς φιλανθρωπίας, ἐπωφελοῦνται τῆς άχωρίστου ἀπὸ τὸν πόλεμον άταξίας, ἵνα ἀρπάσωσι και κλέψωσι. Κατάσκοποι εἰσχωροῦσιν εις τὰς τάξεις τῶν ἔθελοντῶν, ὅπως άνακαλύπτωσιν ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς προσωρινῆς οὔδετερότητος τὴν θέσιν και τὴν σημασίαν τῶν έχθρικών δυνάμεων. Ἐντεῦθεν καθίσταται άναγκαία ἡ τακτικὴ ὀργάνωσις και ἰδιαιτέρως ἡ ἔδρυσις ἱεραρχίας τῶν ἔθελοντῶν, διὰ τῆς στενωτέρας ἐνώσεως αὐτῶν μετὰ τοῦ στρατοῦ και διὰ ἐξαρτήσεως των ἐκ τῶν στρατιωτικῶν άρχηγῶν.

τοῦ διευθύνοντος αὐτὰς προσωπικοῦ καλύπτονται ὑπὸ οὔδετερότητος άπολύτου (1).

Διακριτικὴ και ὁμοίομορφος σημαία ὑπάρχει διὰ τὰ κινητὰ και άκίνητα νοσοκομεία και διὰ τὰς άναχωρήσεις, τὴν ὁποίαν

(1) Τότε μόνον εκπληροῦται ὁ φιλανθρωπικὸς και οὔδετερος σκοπὸς τῶν κινητῶν νοσοκομείων, όταν ταῦτα νοσηλεύωσι τοὺς ασθενεῖς και πληγωμένους άμφοτέρων τῶν ἐμπολέμων στρατῶν. Ὁ χειροῦργος δὲν γνωρίζει έχθρούς, και βλέπει ἐνώπιόν του μόνον τὸν πάσχοντα ἄνθρωπον· τὰ γεγονότα δὲ ἀπέδειξαν, ὅτι και αὐτοὶ οἱ ασθενεῖς ἐμφοροῦνται ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων· θεωροῦντες ἀλλήλους ἐπὶ τῆς μάχης ὡς έχθρούς, ἐν τῷ κινητῷ νοσοκομείῳ, εἶναι συνάδελφοι πρόθυμοι εις ἀλληλοβοήθειαν. Μόλις ὅμως ἔλθῃ ἡ περίοδος τῆς θεραπείας, ἐπανέρχονται τὰ ἐνστικτα τῶν πολεμιστῶν και ἕκαστος αἰσθάνεται τὸ πατριωτικὸν ἐλατήριον του. Δὲν λείπουν δὲ και περιστάσεις καθ' ἃς οἱ πληγωμένοι δεικνύουσι τὸ μῖσος των κατὰ τοῦ νοσηλεύοντος αὐτοῦ έχθροῦ και ζητοῦσι νά άποδράσωσι, ἐξ οὔπερ κατασταλτικὰ τινά μέτρα εἶναι άναγκαία, ὡς και προληπτικὰ κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἔναρρώσεως, καθ' ἣν άναγκαία ἡ ἑλευθέρα κυκλοφορία τῶν πληγωμένων.

Ὅσον άφορᾷ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφήν τῶν πληγωμένων μετὰ τὴν θεραπείαν αὐτῶν, ἐγένοντο σπουδαῖαι κατὰ τῆς συμβάσεως παρατηρήσεις, διότι οἱ δυνάμενοι νά ὑπηρετήσωσι πληγωμένοι θεωρεῖται φυσικὸν νά διατελώσι τοῦ πολέμου αἰχμάλωτοι, ἐνῶ οἱ πρὸς ύπηρεσίαν ανίκανοι δὲν εἶναι πλέον μαχηταὶ και κινδυνώδεις. Ἄλλ' ἐάν ὁ ἀπόμαχος καθίσταται ἐπικίνδυνος ἀναλόγως τῆς διανοητικῆς ἱκανότητος ἢ τοῦ ὀργανιστικοῦ προτερήματος αὐτοῦ, ἐννοεῖται ἀφ' ἑαυτοῦ ὅτι δύνανται νά κρατηθῆ ὡς αἰχμάλωτος καιτοι μὴ δυνάμενος νά φέρῃ ὄπλα, διότι ἔγκειται εις τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων τὸ προφυλάττεσθαι κατὰ τῶν κινδύνων τῆς κατηγορίας ταύτης. Τιοιουτοτρόπως κατὰ τὸν τελευταῖον Γαλλογερμανικὸν πόλεμον οὔδετερον τῶν ἐμπολέμων ἔθνῶν ἐπέτρεψε τοιαύτας ἐπιστροφὰς πληγωμένων. Και ἡ δικαιοσύνη δὲ ἀντίκειται εις τὴν ἐν τῇ συμβάσει τεθείσαν ἀρχὴν, διότι εὐθὺς ὡς ἰαθῆ ὁ πληγωμένος αἰχμάλωτος, διατελεῖ εις τὴν μόραν πρὸς τὸν ἀπλήρωτον αἰχμάλωτον.

ἐν πάσῃ περιστάσει συνοδεύει ἢ εἰς τὴν ἀνήκουσι ταῦτα ἐθνικὴ σημαία. Ἐπιβραχιόνιον δὲ σῆμα εἰσῆχθη ἐπίσης διὰ τὸ οὐδετεροποιούμενον προσωπικόν, ἀφινόμενης τῆς χορηγίας αὐτοῦ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀρχήν. Τόσον ἡ διακριτικὴ σημαία ὅσον καὶ τὸ ἐπιβραχιόνιον σῆμα φέρουσιν ἐρυθροῦν σταυρὸν ἐπὶ βάσεως λευκῆς (¹).

Β'. — Πόλεμος κατὰ θάλασσαν.

Αἱ λέμβοι αἱ ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ, κατὰ ἢ μετὰ τὴν μάχην, συναθροίζουσαι ἢ μετὰ τὴν συνάθροισιν μεταφέρουσαι ναυαγούς ἢ πληγωμένους εἰς πλοῖον εἴτε οὐδέτερον εἴτε φιλανθρωπικόν ἀπολαμβάνουσι, μέχρι ἐκπληρώσεως τῆς ἀποστολῆς

(¹) Ἡ διάταξις, καθ' ἣν ἐν πάσῃ περιστάσει ἡ ἐθνικὴ σημαία πρέπει νὰ συγκυματίζῃ ἐπὶ τῶν νοσοκομείων μετὰ τῆς σημαίας τῆς Συμβάσεως τῆς Γενεύης, δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς λάθη. Ὄταν ἡ ἐχθρική σημαία εἶναι δρατὴ μακρόθεν, ἡ σημαία τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας δύναται νὰ μὴ παρατηρηθῇ. Ἐνῶ ἡ πρώτη προκαλεῖ τὴν προσβολὴν καὶ τὸν κανονοβολισμόν, ἡ δευτέρα ἔχει ἀποστολὴν νὰ ἐμποδίσῃ ἀμφότερα. Πρέπει ἡ σημαία τῆς οὐδετερότητος νὰ προΐσταται ἐπὶ τῶν κινητῶν νοσοκομείων· ἐὰν δὲ κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ καὶ σημεῖον τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν ἀνήκει τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο, πρέπει τὸ σημεῖον τοῦτο νὰ εἶναι μικρῶν διαστάσεων, μὴ δυναμένον νὰ κρύψῃ ἢ ἀντικαταστήσῃ τὴν σημαίαν τῆς Συμβάσεως. Σημαντικώτερα εἶναι ἡ παρακώλυσις τῆς ἀμέτρου ἐκτάσεως τοῦ ἐπιβραχιονίου καὶ τῆς καταχρήσεως αὐτοῦ. Δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀνεκτὴ ἡ ἐλευθέρως κατασκευὴ τῶν ἐπιβραχιονίων τούτων καθὼς οὐδὲ νὰ ἐξαρτᾶται ἡ παράδοσις αὐτῶν ἐκ τῆς πρωτεύουσας τοῦ κράτους, καθόσον φευκτέα καὶ ἡ ἀναρχία καὶ ἡ γραφειοκρατία, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἐνθαρρύνει τὰς καταχρήσεις, ἡ δὲ ἐμποδίζει τὴν ταχεῖαν ἀφίξιν τῶν ἐπικούρων ἐθελοντῶν. Ὅπως δὴποτε ἔλεγχος τις εἶναι χρησιμώτατος. Τὰ ἐπιβραχιόνια πρέπει νὰ εἶναι ἀσημασμένα ὑπὸ ἀνεγνωρισμένης ἀρχῆς, ἐγγραφὸν δὲ προσωπικῆς νομιμοποιήσεως πρέπει νὰ παραδίδηται εἰς τὸν φέροντα τὸ ἐπιβραχιόνιον καὶ κατὰ τὴν ἀνάγκην εἰς τὸν ὀδηγὸν αὐτοῦ.

των, τὴν ὑπὸ τῶν περιστάσεων τῆς μάχης καὶ ὑπὸ τῆς θέσεως τῶν ἀντιμαχομένων πλοίων ἐπιτρεπομένην οὐδετερότητα, ἀποκειμένης τῆς ἐκτιμήσεως τῶν περιστάσεων εἰς τὴν φιλανθρωπίαν ὄλων τῶν μαχομένων, μὴ δυναμένων τῶν οὐτω συναθροισμένων καὶ σωζομένων ναυαγῶν καὶ πληγωμένων νὰ ὑπηρετήσωσι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου.

Τὸ θρησκευτικόν, ἰατρικόν καὶ φιλανθρωπικόν προσωπικόν παντὸς ἀλωθέντος πλοίου κηρύσσεται οὐδέτερον, ἐξακολουθεῖ τὴν χορηγίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐπὶ τοῦ πλοίου τούτου, συντρέχει εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νικητοῦ ἐνεργουμένας ἀποχωρήσεις τῶν πληγωμένων καὶ εἶναι ἐλεύθερον ἀκολουθῶν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πατρίδα του, λαμβάνον μεθ' ἑαυτοῦ τὰ ἀντικείμενα καὶ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα τῆς ἰδιαιτέρας του περιουσίας.

Τὸ προσωπικόν τοῦτο ὀφείλει νὰ ἐξακολουθῇ τὴν χορηγίαν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ αἰχμαλωτισθέντος πλοίου καὶ τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ εἰς τὰς μεταφορὰς τῶν πληγωμένων τὰς ἐνεργουμένας ὑπὸ τοῦ νικητοῦ, ἀκολουθῶν δὲ πρέπει νὰ μὲν ἐλεύθερον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του κατὰ τὰ ἤδη ἐπὶ τοῦ ὁμοίου προσωπικοῦ τῆς ξηρᾶς ἐρισθέντα, λαμβάνον ἐν τῇ μεταξὺ, ὅπως καὶ τοῦτο, ὀλοκλήρους τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ.

Τὰ νοσοκομικὰ πολεμικὰ πλοῖα ὑπόκεινται εἰς τοὺς νόμους τοῦ πολέμου, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑλικόν αὐτῶν καὶ καθίστανται περιουσία τοῦ συλλαμβάνοντος αὐτὰ, μὴ δυναμένου ὅμως τούτου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου νὰ μετατρέψῃ αὐτὰ ἐκ τῆς εἰδικῆς ἀποστολῆς των.

Πᾶν ἐμπορικόν πλοῖον, εἰς δὴποτε ἐθνικότητος, φέρον ἀποκλειστικῶς πληγωμένους καὶ ἀσθενεῖς τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ τὴν ἀποχώρησιν, καλύπτεται ὑπὸ τῆς οὐδετερότητος· ἀλλὰ μόνον τὸ γεγονός τῆς ὑπὸ ἐχθρικοῦ καταδρομικοῦ πλοίου ἐπισκέψεως, βεβαιωμένον ἐν τῷ ἡμερολογίῳ, καθιστᾷ τοὺς πληγωμένους καὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἀνικάνους νὰ ὑπηρετήσωσι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου. Δικαιοῦται μάλιστα τὸ καταδρομικόν πλοῖον νὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπίτροπον, ὅπως συνοδεύσῃ οὗτος τοὺς μεταφερομένους καὶ βεβαιώσῃ οὕτω τὴν

καλήν πίστιν τῆς ἐργασίας ταύτης. Ἐάν τὸ ἐμπορικὸν πλοῖον περιεῖχε καὶ φορτίον, ἢ οὐδετερότης καλύπτει καὶ αὐτὸ, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ φορτίου δυναμένου, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, νὰ δημευθῇ ὑπὸ τῶν ἐμπολέμων. Οἱ ἐμπόλεμοι διατηροῦσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαγορεύωσιν εἰς τὰ οὐδετεροποιούμενα πλοῖα πᾶσαν συγκοινωνίαν καὶ πᾶσαν διεύθυνσιν, τὰς ἑποίας ἤθελον κρίνει ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν μυστικότητα τῶν ἐργασιῶν των. Ἐν κατεπειγούσαις περιστάσεσι, ἰδιαίτεροι συμβάσεις δύνανται νὰ συνομολογηθῶσι μεταξὺ τῶν ναυτικῶν ἀρχηγῶν εἰς στιγμιαίαν, δι' εἰδικοῦ τρόπου, οὐδετεροποίησιν τῶν πλοίων τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν ἀποχώρησιν τῶν πληγωμένων καὶ ἀσθενῶν.

Οἱ ἐπὶ τῶν συλλαμβανομένων πλοίων ναυτικοὶ καὶ στρατιωνικοὶ πληγωμένοι ἢ ἀσθενεῖς, εἰς οἰανδήποτε καὶ ἂν ἀνήκωσιν ἐθνικότητα, προστατεύονται καὶ νοσηλεύονται ὑπὸ τῶν συλλαμβανόντων. Ἡ εἰς τὴν πατρίδα δὲ ἀποστολὴ των ἐνεργεῖται, καθ' ἃ ἤδη ἐκανονίσθη καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ ξηρὰν πληγωμένων ἢ ἀσθενῶν.

Ἡ διακριτικὴ σημαία, ἣτις πρέπει νὰ ἐνοῦται μετὰ τῆς ἐθνικῆς σημαίας, ἢ σημαίνουσα ὅτι τὸ μεταφορικὸν τῶν πληγωμένων καὶ ἀσθενῶν οἰουδήποτε εἶδους πλοῖον ζητεῖ τὸ εὐεργετήμα τῆς οὐδετερότητος, δυνάμει τῶν ἀρχῶν τῆς διεθνούς Συμβάσεως, εἶναι λευκὴ μετὰ σταυροῦ ἐρυθροῦ. Οἱ ἐμπόλεμοι ἐνεργοῦσι κατὰ τοῦτο πᾶσαν ἐξακρίβωσιν, τὴν ὁποίαν ἤθελον κρίνει ἀναγκαίαν. Ἐν τούτοις τὰ ἀνίκανα πρὸς μάχην πλοῖα, τὰ ἐν εἰρήνῃ ἐπισήμως ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διακηρυχθέντα ὡς προωρισμένα νὰ χρησιμεύωσι ὡς πλωτὰ ναυτικὰ νοσοκομεῖα, ἀπολαμβάνουσι ἐν πολέμῳ τελείας οὐδετερότητος κατὰ τε τὸ ὕλικόν καὶ τὸ προσωπικόν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ ἐφοπλισμὸς των εἶναι ἀποκλειστικῶς προσηρμοσμένος εἰς τὴν εἰδικὴν αὐτῶν ἀποστολήν. Τὰ νοσοκομικὰ ταῦτα πλοῖα διακρίνονται δι' ἐξωτερικοῦ χρωματισμοῦ λευκοῦ μετὰ περιζώματος πρασίνου.

Τὰ νοσοκομικὰ πλοῖα, ἐφοπλισμένα δαπάναις τῶν ἐπικούρων ἐταιριῶν, τῶν ἀνεγνωρισμένων ὑπὸ τῶν ὑπογραφασῶν τὴν

διεθνῆ Σύμβασιν ἐπικρατειῶν, ἐφωδιασμένα ἀφ' ἑνὸς διὰ παραγγελίας προερχομένης ἐκ τῆς κυβερνήσεως, ἢ ὁποία ἔδωκε τὴν ρητὴν ἄδειαν τοῦ ἐφοπλισμοῦ των, καὶ ἀφ' ἑτέρου δι' ἐγγράφου τῆς ἀρμοδίας ναυτικῆς ἀρχῆς, βεβαιῶντος ὅτι ὑπεβλήθησαν εἰς τὸν ἐλεγχόν τῆς κατὰ τε τὸν ἐφοπλισμὸν των καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχώρησεως αὐτῶν καὶ ὅτι εἶναι ἀποκλειστικῶς προσηρμοσμένα εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς των, — θεωροῦνται οὐδέτερα ἔπως καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν καὶ προστατεύονται ὑπὸ τῶν ἐμπολέμων. Τὰ πλοῖα ταῦτα ἀναγνωρίζονται διὰ τῆς ἐν τῇ ἐθνικῇ των σημαίᾳ ὑψώσεως τῆς μετὰ ἐρυθροῦ σταυροῦ λευκῆς σημαίας. Τὸ προσωπικὸν αὐτῶν διακρίνεται ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν ἔργων του δι' ἐπιβραχιονίου φέροντος τὰ αὐτὰ χρώματα· ὁ ἐξωτερικὸς χρωματισμὸς τῶν πλοίων τούτων εἶναι λευκὸς μετὰ περιζώματος ἐρυθροῦ. Ἡ χορηγία τῆς ἐπικουρίας των εἶναι γενικὴ πρὸς τοὺς πληγωμένους καὶ ναυαγοὺς τῶν ἐμπολέμων, ἄνευ διακρίσεως ἐθνικότητος. Ὁρεῖλουσι δὲ νὰ ἀπέχωσι πάσης παρεμποδίσεως τῶν κινήσεων τῶν μαχομένων, ἐνεργοῦντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης καὶ μετ' αὐτὴν ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ. Οἱ ἐμπόλεμοι ἔχουσι ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα ἐλέγχου καὶ ἐπισκέψεως, δυνάμενοι νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πρὸς αὐτὰ συνδρομήν των, νὰ τὰ διατάξωσι νὰ ἀπομακρυνθῶσι καὶ νὰ τὰ κρατήσωσι παρ' ἑαυτοῖς, ἐάν ἡ σπουδαιότης τῶν περιστάσεων τὸ ἀπαιτῇ. Οἱ ὑπὸ τῶν πλοίων τούτων συναθροιζόμενοι πληγωμένοι καὶ ναυαγοὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ζητηθῶσιν ὑπὸ τινος τῶν μαχομένων, καὶ εἶναι ὑπόχρεοι νὰ μὴ ὑπηρετήσωσι κατὰ τὴν τοῦ πολέμου διάρκειαν.

Ἐν τοῖς κατὰ θάλασσαν πολέμοις πᾶσα σοβαρὰ ὑπόνοια, ὅτι ὁ εἰς τῶν ἐμπολέμων ὠφελεῖται τοῦ εὐεργετήματος τῆς οὐδετερότητος ἐπὶ ἄλλῳ συμφέροντι παρά τὸ τῶν πληγωμένων καὶ τῶν ἀσθενῶν, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἕτερον ἐμπόλεμον, μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, νὰ ἀναστείλῃ τὸ ἐφ' ἑαυτὸν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Συμβάσεως. Ἐάν ἡ ὑπόνοια αὕτη κατασταθῇ βεβαιότης, δύναται ὁ ὑπ' αὐτῆς βαρυνόμενος νὰ ἀπο-

κλεισθῆ τῶν εὐεργετημάτων τῆς Συμβάσεως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου.

Οὕτως ἔχουσι τὰ κατὰ τὴν θετικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δικαίου τῶν ἔθνῶν ἰσχύοντα ἐπὶ τῆς φιλανθρωπικῆς πρὸς τὰ θύματα τῶν πολεμικῶν συγκρούσεων ἐπικουρίας. Ὁ τελειότερος καθορισμὸς αὐτῶν δὲν θὰ λείψῃ καὶ ἡ ὁδὸς, εἰς ἣν εἰσῆλθεν ὁ νεώτερος τῶν ἔθνῶν πολιτισμὸς, δὲν εἶναι προσωρισμένη ὅπως χερσωθῆ. Διὰ τοῦτο βλέπομεν τὴν ιδέαν διαρκῶς ἐπὶ τῆς διεθνoῦς τραπέζης τεθειμένην ἐν πνεύματι περαιτέρω ἐτι βελτιώσεως τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἐφαρμογῆς της.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ τοῦ καθαρῶς φιλανθρωπικοῦ ἔργου ἀνάμιξιν τῆς ἰδιωτικῆς ἐνεργείας, ἐκτὸς τῶν προσφερομένων εἰς ἀμέσον ἐπικουρίαν ἐθελοντῶν ἢ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἀνεβιδάσθη ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ συνεταιρισμοῦ εἰς μεγίστην ἀνάπτυξιν. Καὶ κέντρον μὲν ὑπάρχει πάντοτε ἢ ἐν Γενεύῃ ἐδρεύουσα Διεθνῆς Ἐπιτροπὴ, ἣτις συναθροίζουσα τὰς καθ' ἑκάστον ἔθνος ἐταιριστικὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνεργείας, ἐγχαράττει εἰς αὐτὰς τὸν ἐπίσημον χαρακτῆρα μεγάλου καὶ κατ' ἐξοχὴν διεθνoῦς ὀργανισμοῦ. Ἐν ἐκάστη δὲ ἐπικρατεία ἢ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, μορφώνουσα ὑπὸ τὴν ἠθικὴν διεύθυνσιν κεντρικῆς ἐπιτροπῆς ἰδιαιτέρους συνεταιρισμοὺς, ἐν πνεύματι ἀδελφότητος καὶ φιλανθρωπικῆς συνενοήσεως μεταξὺ αὐτῶν οὐχὶ δὲ ἐξαρτήσεως καὶ ὑποτελείας, ἀγωνίζεται πρὸς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, 1) ἀπὸ πόρων καὶ τύπων, τοὺς ὁποίους αἱ τοπικαὶ περιστάσεις καθιστῶσι προσιτοτέρους καὶ ἀποτελεσματικωτέρους, καὶ 2) ἰδιαιτέρως κατὰ τὰς περιόδους τῶν πολεμικῶν συγκρούσεων τῶν ἔθνῶν, διότι οἱ ἐν λόγῳ συνεταιρισμοὶ πολλαπλασιάζονται καὶ ἐπιτείνουσι τὴν δραστηριότητα αὐτῶν πρὸ πάντων ἐν ταῖς τῶν πολεμικῶν συμφορῶν ἡμέραις. Τοιοῦτοτρόπως κατὰ τὸν τελευταῖον Ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον ὑπελογίζοντο ὡς ἐξῆς τὰ σχετικὰ φαινόμενα:

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπῆρχον 900 ἐταιρίαι, τῶν ὁποίων ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ἀπέστειλε ἐν ἀτμοκίνητον μετὰ τεσσάρων κινήτων

νοσοκομείων, τὰ ὁποῖα ἰδρύθησαν ἐν Βάρνη, ἐν Ἀδριανουπόλει, ἐν Βατοῦμ καὶ ἐν Ἐρζεροῦμ, χρησιμεύσαντος κατόπιν καὶ τοῦ ἀτμοκινήτου ὡς νοσοκομείου, ἅμα ὡς συνεπληρώθη ἢ πρὸς μεταφορὰν πληγωμένων χρῆσις του. Οἱ ἐπίτροποι, τοὺς ὁποίους ἀπέστειλαν αἱ Ἀγγλικαὶ ἐταιρίαι ἐπὶ τῶν διαφόρων σημείων τοῦ πολέμου, εἰς τὸν Αἴμον, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὸ Μαυροβούνιον, τὸν Ρωσικὸν στρατὸν κλπ. ἦσαν ἀφθόνως κατὰ σκοπὸν ἐφωδιασμένοι. Οἱ ἰατροὶ καὶ νοσοκόμοι ἐγνώριζον τὰς τοποθεσίας, τὴν γλῶσσαν τῶν εἰς ἃς ἐστάλησαν χωρῶν κλπ. Δὲν ἔλειψε δὲ καὶ ἡ προσωπικὴ ὄλως πρωτοβουλία, διότι π. χ. ἡ K. Strangford ἰδρυσεν μόνη ἕξ νοσοκομεία, ἐν οἷς μετεχειρίσθη μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας τὴν συνδρομὴν τῶν γυναικῶν εἰς νοσηλείαν τῶν πληγωμένων Τούρκων.

Ἐν Γερμανίᾳ ὑπελογίζοντο εἰς 1000 αἱ τοιοῦτου εἶδους ἐταιρίαι, διαιρούμεναι εἰς ἔθνικὰς, ἐπαρχιακὰς καὶ τοπικὰς, ἀσχολούμεναι δραστηρίως ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἀσχολούμεναι ἀδιακόπως εἰς τὴν μόρφωσιν νοσοκόμων ἀμφοτέρων τῶν γεννῶν καὶ εἰς τὴν διάδοσιν τῶν νεωτέρων προόδων, ὡς πρὸς τὴν μέθοδον τῆς μεταφορᾶς τῶν πληγωμένων, τῆς νοσηλείας αὐτῶν κλπ. Ἡ ὑπὸ τῶν γυναικείων ἐταιριῶν κατασκευὴ τῶν ἐπιδέσμων καὶ λοιπῶν ἐφοδίων ἐνηργεῖτο ἐπὶ τῆ βάσει ὑποδειγμάτων ἐγκεκκριμένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν. Ἐκτὸς τοῦ ὑλικοῦ, ἐπιδέσμων, νοσοκομείων, τοποθετήσεων κλπ. αἱ Γερμανικαὶ ἐταιρίαι διεύθυναν εἰς χρῆσιν τῶν πληγωμένων Τούρκων 125,000 νέας δραχμάς. Ἡ κεντρικὴ δὲ ἐπιτροπὴ αὐτῶν, συνενοηθεῖσα μετὰ τῶν Ρωσικῶν ἀρχῶν ὠργάνισε τρεῖς σιδηροδρομικὰς ἀμαξοστοιχίας ἕξ 24 σιδηροδρομικῶν ἀμαξῶν, τῶν ὁποίων 20 μετέφερον πληγωμένους, 1 ἐχρησίμευεν ὡς μαγειρείον, 1 ὡς ἀποθήκη κλπ.

Ἐν Αὐστρο-ουγγαρία ἡ φιλανθρωπικὴ ἐπικουρία ὑπῆρξεν λίαν δραστηρία. Ἀπεστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐν ἐκ τῶν ἐνεργητικωτέρων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Αὐστροουγγρικῶν ἐταιριῶν, ὅθεν ὠργάνισαν αὐταὶ λόχους νοσοκόμων, τοὺς ὁποίους διέσπειραν ἐπὶ τῶν διαφόρων τοῦ πολέμου σημείων,

ἴδρυσαν ὀρεινά φορεῖα διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πληγωμένων, παραπήγματα νοσοκομικὰ κλπ. Ἰδιαιτέρα μνεῖα ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Διεθνoῦς τῆς Γενεῦης Ἐπιτροπῆς ὀργανισθεῖσαν ἐν Τεργέστη ἐπιτροπὴν πρὸς διεύθυνσιν τῶν διαφόρων τῆς ἰδιωτικῆς βοήθειας ἀποστολῶν εἰς τὸ θέατρον τοῦ πολέμου. Μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1877 εἶχεν ἀποστείλει αὕτη 483 ὀγκώδη δέματα καὶ εἶχε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν λάβει 43,000 νέων δραχμῶν.

Ἐν Ἰταλίᾳ ἐκτὸς τῆς κεντρικῆς ἐν Ρώμῃ ἐπιτροπῆς ἐσχηματίσθησαν πολλαὶ τοπικαὶ ἐν Μιλάνῳ, Φλωρεντίᾳ, Βενετία, Βολωνίᾳ κλπ. τῶν ὁποίων αἱ εἰσφοραὶ ἀπεστέλλοντο ἢ κατ'εὐθείαν διὰ Βουκουρεστίου καὶ Κωνσταντινουπόλεως ἢ διὰ τῆς ἐν Τεργέστη ἐπιτροπῆς.

Ἐν Δανιμαρκίᾳ ὁ προκείμενος φιλανθρωπικὸς ὀργανισμὸς, μόλις ἐνὸς ἔτους μετῶν ζωῆν, ἀπέστειλε βοηθήματα ἀξίας 80,000 νέων δραχμῶν.

Ἐν Γαλλίᾳ αἱ ἐνεργηθεῖται διὰ τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν πολυαρίθμων ἐπαρχιακῶν ἐταιριῶν συνεισφοραὶ ὑπελογίζοντο κατὰ τὰ τέλη Δεκεμβρίου 1879 εἰς 200,000 νέων δραχμῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἐπιτροπὴ διαμαρτυρομένων ἀπέστειλεν εἰς τὴν χώραν τοῦ πολέμου 53,000 νέας δραχμὰς μετὰ μεγάλης ποσότητος ἐφοδίων καὶ δύο ἰατρῶν.

Ἐν Σουηδίᾳ καὶ Νορβηγίᾳ μετεχειρίσθησαν αἱ περὶ ὧν πρόκειται ἐταιρίαι τὴν ἐν Τεργέστη Ἐπιτροπὴν, ὅπως ἀποστείλωσιν εἰς τὸ θέατρον τοῦ πολέμου τὰς βοήθειας τῶν. Ἐπίσης καὶ ἐν Ἑλλάδι. Ἐν Βελγίῳ καὶ Ὁλλανδίᾳ πολλαὶ διεπράχθησαν. Ἡ Ὁλλανδικὴ μάλιστα ἐταιρία ἴδρυσεν κινητὸν νοσοκομεῖον πλησίον τοῦ θεάτρου τοῦ πολέμου καὶ ἡ τῶν Ὁλλανδικῶν ἀτμοκινήτων ἐταιρία ἀνέλαβε τὴν δωρεὰν μεταφορὰν τῶν φιλανθρωπικῶν πρὸς αὐτὸ ἀποστολῶν. Κατὰ τοῦτο καὶ αἱ τῶν Αὐστρο-ουγγρικῶν, Ἰταλικῶν καὶ Γερμανικῶν ἀτμοκινήτων καὶ σιδηροδρόμων ἐταιρίαι καταβίβασαν διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν τὰς τιμὰς αὐτῶν.

Τοιαῦται αἱ κατὰ τὸν τελευταῖον Ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον

ἐπικουρίαι τῆς ὀργανισμένης φιλανθρωπίας. Ἴνα δώσωμεν γενικὴν περὶ τῆς δυνάμεως αὐτῆς ἔννοιαν, δὲν εἶναι ἀποσκοποῦν νὰ ἀνατρέξωμεν μέχρι τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἐμφυλίου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν πολέμου. Εἰς 33,000 ἀνεβιβάζοντο ἐπὶ τοῦ πολέμου τούτου μόναι αἱ γυναικεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ἐταιρίαι! Καὶ εἰς διάστημα ἐνὸς μόνου ἔτους ἔδαπανήθησαν ὑπὲρ τῶν πληγωμένων, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἀπείρων ἐφοδίων, 51 ἑκατομμύρια νέων δραχμῶν! Ὅλα ἐν Ἀμερικῇ ἔχουσι τι μεγαλειότερον. Ὁ Παλαιὸς Κόσμος ἀποκαλύπτεται ἐνώπιον τοῦ Νέου.

ΙΑΠΩΝΙΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΙ.

Τὸ ἐνιαῖον τῆς τραπεζικῆς κυκλοφορίας ὑπέστη, κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, σημαντικώτατον τραῦμα ἐν τῇ ἐθνικῇ τῆς Ἰαπωνίας οἰκονομίᾳ, αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ὁποίου ἐξετέθησαν ἐν τῷ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συγκροτηθέντι ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς Νέας Ὑόρκης Τραπεζικῷ τῆς Ἀμερικῆς Συνεδρίῳ. Ἡ πρώτη Ἰαπωνικὴ Τράπεζα συνέστη τῷ 1872, ἡ ἰδέα δὲ τῆς ἐλευθερίας τῶν τραπεζῶν ὑπῆρξε τόσον γόνιμος, ὥστε τῷ 1875 ὑπελογίζοντο εἰς 4 αἱ ἐν Ἰαπωνίᾳ τράπεζαι, τῷ 1876 εἰς 5, τῷ 1877 εἰς 26, τῷ 1878 εἰς 95 καὶ τῷ 1879 εἰς 153! Πόσον βωβοὶ οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι διὰ τοῦς ἐν Ἑλλάδι τραπεζικοῦς προνομιοῦχοις!

Προφανῶς ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐπεκράτησαν ἰδιαιτέρως αἱ ἐν Ἀμερικῇ τραπεζικαὶ ἀρχαί. Κατὰ τὰ 1872 καθιερώθη πανδημῶς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῆς ἀπωτάτης Ἀνατολῆς ἡ ἐλευθερία τῶν ἐκδιδουσῶν τραπεζικὰ γραμμάτια τραπεζῶν. Ὑπεχρεώθησαν αἱ τράπεζαι αὗται νὰ ἔχωσι 1) παρακαταθήκην ἐν τῷ ταμείῳ τῆς ἐπικρατείας εἰς δημόσια χρεώγραφα ἴσης ποσότητος πρὸς τὰ κυκλοφοροῦντα γραμμάτια αὐτῶν καὶ 2) μεταλλικὸν ἀποταμίευμα ὀρισθὲν ἀναλόγως πρὸς τὰς πιθανὰς ἀπαιτήσεις τῆς

ἐξοφλήσεως τῶν γραμματίων. Τὰ γραμματία ταῦτα ἔδει νὰ λαμβάνωσιν αἱ τράπεζαι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἴνα συστηθῆ τράπεζα ἀπυτεῖτο κεφάλαιον τοῦλάχιστον 500,000 ὑὲν ἤτοι 1,500,000 νέων δραχμῶν (ἕκαστον ὑὲν=3, $\frac{16}{100}$ νέας δραχμῆς), κατόπιν ὅμως τῷ 1876 κατεβιβάσθη τὸ νομικὸν τοῦτο ὄριον μέχρι 200,000 ὑὲν ἤτοι 600,000 ν. δρ. Κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ 1872 ἔδει 60 τοῖς % τοῦ κεφαλαίου νὰ διατεθῶσιν εἰς δημόσια χρεώγραφα ἐπ' ἀνταλλαγῆ διδομένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τραπεζικῶν γραμματίων, κατὰ δὲ τὴν νομοθεσίαν τοῦ 1876 ἀνεβιβάσθη τὸ μέτρον τοῦτο εἰς 80 τοῖς %. Κατὰ τὸ 1872 τὸ πρὸς πληρωμὴν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων μεταλλικὸν ἀποταμίευμα ὠρίζετο κατ' ἐλάχιστον εἰς 40 τοῖς %, κατὰ δὲ τὸ 1876 περιορίσθη εἰς 20 τοῖς %, δυναμένων τῶν τραπεζῶν νὰ ἔχωσιν αὐτὸ εἰς κυβερνητικὸν χαρτονόμισμα, ἀνταλλασσόμενον μετὰ τῶν τραπεζικῶν γραμματίων.

Ἡ ἐντὸς τοῦ ὅλου τῆς χώρας πληθυσμοῦ διασπορὰ τῶν Ἰαπωνικῶν τραπεζῶν κέκτηται τὴν ἐπομένην σημασίαν: Ἐπαρχία Τοκιὸ τράπεζαι 16, κάτοικοι 813,504· ἐπαρχία Τοκαϊδὸ τράπ. 27, κάτ. 6,638,165· ἐπαρχία Τοζάνδο τραπεζ. 23, κάτ. 6,735,623· ἐπαρχία Χοκουροκούδο τράπ. 13, κάτ. 3,302,235· ἐπαρχία Χοκαϊδὸ τράπ. 2, κάτ. 121,310· ἐπαρχία Κινάϊ τράπ. 8, κάτ. 1,505,957· ἐπαρχία Ὄσάκα τράπ. 10, κάτ. 530,885· ἐπαρχία Σανυόδο τράπ. 9, κάτ. 3,550,654· ἐπαρχία Σανυόδο τράπ. 6, κάτ. 1,634,188· ἐπαρχία Σαϊκέδο τραπεζ. 19, κάτ. 5,163,730· ἐπαρχία Νωκάϊδο τραπεζ. 10, κάτ. 3,244,966. Καὶ ταῦτα μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ὑποκαταστημάτων. Ἐὰν ἀναλογήσωμεν τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῶν Ἰαπωνικῶν τραπεζῶν (153) πρὸς τὸν ὅλον πληθυσμὸν τῶν τῆς Ἰαπωνίας κατοίκων (33,298,317), κατὰ μέσον ὄρον μία τράπεζα ἀντιστοιχεῖ πρὸς 217 $\frac{1}{2}$ χιλ. ἀνθρώπων.

Κατὰ τὰ τέλη Δεκεμβρίου 1879 αἱ Ἰαπωνικαὶ τράπεζαι διετέλουν ἐν τῇ ἐπομένῃ καταστάσει: Κεφάλαιον 41,016,100 ὑὲν ἀντὶ 3,432,000 τῷ 1874. Κυκλοφορία 33,752,481

ὑὲν ἀντὶ 829,781 κατὰ τὰ τέλη Δεκεμβρίου 1874. Καταθέσεις δημοσίου θησαυροῦ 6,265,185 ὑὲν ἀντὶ 2,872,279 τῷ 1874. Καταθέσεις ἰδιωτῶν 12,226,831 ὑὲν ἀντὶ 1,554,146 τῷ 1874. Μεταλλικὸν ἀποταμίευμα 11,625,628 ὑὲν ἀντὶ 2,382,961 τῷ 1874. Προκαταβολαὶ καὶ προεξοφλήσεις 24,562,255 ὑὲν ἀντὶ 3,439,245 τῷ 1874.

Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ νομίσωμεν, ὅτι ἡ σπουδαιότης εἶναι ἴση πρὸς ὅλας τὰς τράπεζας τῆς Ἰαπωνίας, διότι ἐκ τοῦ τελευταίου ἰσολογισμοῦ αὐτῶν ἐξάγονται τὰ ἐπόμενα πορίσματα. Ἐνῶ τὸ ἐνεργητικὸν 149 τραπεζῶν ἀναβιβάζεται εἰς 106,776,758 ὑὲν, μόναι αἱ 16 τράπεζαι τῆς ἐπαρχίας Τοκιὸ ὑπολογίζονται ἐν τῷ ποσῷ τούτῳ ἀντὶ 53,085,972 δηλαδὴ εἰς τὸ ἥμισυ. Ἴδου πῶς ἔχουσι τὰ καθέκαστα ἐν τῷ προκειμένῳ ἰσολογισμῷ τῶν Ἰαπωνικῶν τραπεζῶν εἰς ἑκατομ. ὑὲν: Ἐνεργητικόν. Χρῆθ τῆς ἐπικρατείας 58,2· χρέη ἰδιωτῶν 25,1· χρέη ὑποκαταστημάτων 0,2· χρέη τραπεζῶν 2,2· κέρδη καὶ ζημίαι 0,1· ἀκίνητα 0,4· μεταλλικὸν 13,5· διάφορα 1,3. — Π α θ η τ ι κ ὸ ν. Ὁφειλὴ πρὸς τὴν ἐπικράτειαν 8,6· πρὸς ἰδιώτας (τραπεζικὰ γραμματία) 35· εἰς καταθέσεις 13,1· πρὸς τὴν διοίκησιν 2,4· πρὸς τὰ ὑποκαταστήματα 0,3· πρὸς τράπεζας 3,2· κέρδη καὶ ζημίαι 0,1· μέτοχοι 42,9· κεφάλαιον ὑποκαταστημάτων 2,5· διάφορα 0,1.

Τοιαύτη ἡ τραπεζικὴ κατάστασις τῆς ἀπωτάτης Ἀνατολῆς. Ἡ τραπεζικὴ ἐλευθερία ἐνεκλιματίσθη ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ δεσποτισμοῦ! Τί νὰ εἴπη τις δὲ περὶ τῶν ὑπὸ τὸ τραπεζικὸν προνόμιον στεναζόντων τόπων τῆς ἐλευθερίας;

ΤΑ ΕΝ ΘΗΡΑ ΝΟΜΙΜΑ ΤΩ 1797.

Ἐν τῷ ἡγουμένῳ φυλλαδίῳ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως ἐδημοσιεύσαμεν τεμάχιά τινα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς Σύρου καὶ τῆς Φολεγάνδρου κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1695

μέχρι τοῦ 1812 ἰκανῶς μακρὰν περίοδον. Ἡδὴ ἀπὸ τῆς αὐτῆς πηγῆς δημοσιεύομεν ἑκτενεστέραν σελίδα τῆς οἰκονομικῆς ἐν Θήρᾳ ζωῆς, ὅπως διευτυπώθη αὕτη τῷ 1797 πρὸς τὸν «πανενδοξότατον ἄρχοντα δραγομάνον τοῦ βασιλικοῦ στόλου.»

Πρόχειρος ἐπιτομὴ τῶν ἀνέκαθεν τοπικῶν συνηθειῶν τῆς νήσου Σαντορίνης, συνταχθεῖσα διὰ προσταγῆς τοῦ πανενδοξοτάτου ἄρχοντος δραγομάνου τοῦ βασιλικοῦ στόλου κυρίου κυρίου Κωστάκη Χαντζερῆ πρὸς κοινὸν ὄφελος, καὶ ἐπιθυμητὴν εἰρήνην τῆς αὐτῆς ἡμετέρας νήσου, διαιρεθεῖσα εἰς ἑνδεκα κεφάλαια.

Καθιερωθεῖσα δὲ τῷ αὐτῷ ἐνδοξοτάτῳ ἡμῶν αὐθέντῃ μετὰ τῆς προσηκούσης καὶ ὀφειλομένης ἡμῖν δουλικῆς ὑποκλίσεως.

*Τῷ πανενδοξοτάτῳ καὶ περιβλέπτῳ ἄρχοντι δραγομάνῳ
τοῦ βασιλικοῦ στόλου κυρίῳ κυρίῳ Κωστάκῃ
Χαντζερῆ τὴν ὀφειλομένην προσκύνῃσι.*

Βέβαιον εἶνε ὅτι αἱ παλαιαὶ συνήθειαι καθ' ἕκαστον τόπον μετὰ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς νόμους διεφυλάττοντο πάντοτε πανταχοῦ ὡς κεφάλαια νόμου, μάλιστα δὲ ὅσαι αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ὄρθαι ὑπάρχουσαι καὶ δίκαιαι, ὅταν δηλαδὴ ἐνομοθετήθησαν, οὐχὶ πρὸς φθορὰν νόμου, ἀλλὰ πρὸς κοινὸν ὄφελος ἑνὸς λαοῦ, καὶ ὅτι τοιαῦται ἐνεργήθησαν εἰς τε τὰ δικαστήρια τῆς αὐθεντίας καὶ τὰ κριτήρια, οὐδεὶς ἀντερεῖ λόγος· ὅτι δὲ αὐταὶ καλαὶ καὶ ἐκ τῶν προπατέρων παραδιδόμεναι ἀνεφάνησαν, εἶναι ὅμως πολοσταὶ ἄγραφοι, καὶ ἐκ τούτου συχνάκις μεταξὺ τῶν πολιτῶν καὶ ἐγκατοίκων ἑνὸς τόπου ἀκολουθοῦν μεγάλαι λογοτριβαὶ, φιλονικεῖαι τε καὶ ἀλληλομαχίαι διὰ τοῦτο συμβάλλει τὰς αὐτὰς τοπικὰς συνηθείας ἐγγράφως γενέσθαι, καὶ ἀσφαλῶς κατέχεσθαι, ὅπως σώζωνται καὶ διαφυλάττωνται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δικαιοσύνη ἀριστος, καὶ εἰς τὸν ὀρθὸν καὶ δίκαιον βίον κάλλιπος ὁδηγία· τούτου χάριν εὐβούλως τε καὶ φρονίμως προσέταξεν ἡμᾶς ἡ πανενδο-

ξότης αὐτοῦ, ὡς νομοφύλαξ καὶ φιλοδίκαιος αὐθέντης, ἵνα σημειώσωμεν ἐγγράφως τὰς τοπικὰς ἡμετέρας συνηθείας πρὸς κοινὸν ὄφελος, καὶ ἐπιθυμητὴν εἰρήνην τῆς νήσου ταύτης, ἡμεῖς δὲ τοῦτο σφόδρα ἐπιθυμοῦντες πρὸ καιροῦ ἵνα μὴ ἐνοχλωνῶμεν, καὶ βαρύνωμεν τὰς ἀκοὰς τῶν πολυχρονίων ἑνὸς, ἐσπουδάσαμεν μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ἵνα συναθροίσωμεν ὅλας αὐτὰς τὰς τοπικὰς ἡμῶν συνηθείας, καθὼς ἐκ παραδόσεως τὰς ἔχομεν ἀπὸ τῶν προπατέρων μας, καὶ ἐπιβεβαιωμένας μὲ βασιλικούς, προσκυνητοὺς ἀκτιναμάδες, ὅπου ἡ κραταιὰ βασιλεῖα εὐνοϊκῶς μᾶς ἐχάρισε· διὰ νὰ φυλάττωμεν ὅμως τινὰ τάξιν, ἐπερικλείσαμεν ὅλας αὐτὰς εἰς τὴν παροῦσαν πρόχειρον ἐπιτομὴν, διαιρεθεῖσαν εἰς ἑνδεκα κεφάλαια καθ' ὑπόθεσιν· αὐταὶ δὲ κῦρος καὶ δύναμιν οὐ δύνανται ἔχειν, χωρὶς νὰ εἶνε στηριγμένα κατὰ τῆς αὐτῆς ἐνδοξότητος, ἧ καὶ καθιεροῦμεν μετὰ πάσης ὀφειλομένης ἡμῶν καὶ δουλικῆς ὑποκλίσεως.

Δέξαι οὖν τὴν πρόχειρον ταύτην ἐπιτομὴν, εὐμενέστατε ἡμῶν αὐθέντα, ἰλαρῶ τῷ προσώπῳ καὶ προσηνεῖ τῷ ὄμματι, καὶ ἐπικύρωσιν αὐτῆς δεόμεθα, μὲ τὴν προσκυνητὴν ἡμῖν αὐθεντικὴν, καὶ ἀξιωματικὴν αὐτῆς πληρεξουσιότητα, ὅπως διαμένῃ εἰς τὸ ἐξῆς ἀπαρασάλευτος καὶ ἀκριβῶς παρατηρούμενη ὑπὸ πάντων τῶν ἐγκατοίκων τῆς νήσου ταύτης καὶ πιστῶν ὑπηκόων τῆς κραταιᾶς Βασιλείας ὁμοῦ καὶ τῆς αὐτῆς ἐνδοξότητος.

1797.

Τῆς ἡμετέρας περιβλέπτου ἐνδοξότητος.

Α'. Περὶ ἀγορᾶς καὶ πωλησιᾶς.

Διὰ νὰ ᾔνε βεβαία καὶ ἀνέκοπτος ἡ πωλησιὰ τῶν ἀκινήτων πραγμάτων πρέπει νὰ ᾔνε μὲ γράμμα ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἰδίου οἰκοκυροῦ, ἂν ὅμως καὶ δὲν ἤξεύρει γράφῃ ἰδιοχείρως του, νὰ ὑπογράφῃται παρ' ἄλλου τινὸς μετὰ δύο ἀξιπίστων μαρτύρων.

Ἡ πωλησιὰ τοῦ ἀκινήτου πράγματος πρέπει νὰ εἶνε μὲ

ικάντων, διὰ τὰ ἦνε γνωστὴ εἰς κάθε ἓνα· λέγομεν ἀκίνητα πράγματα, ὀσπίτια, ἀμπελοχώραφα, ἀνεμόμύλους, γηστέρνας, μαγαζάδες καὶ κατοικίαις.

Τὸ ικάντον ἔχει τὴν δύναμιν ἕως τὴν τελειώσῃ ἢ διορίῃ του, καὶ ἀφοῦ τελειώσῃ ἢ διορίῃ τὴν γένῃ ἢ πωλησίᾳ· ἔχουν τὴν προτίμησιν οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ πλησίον ἕως ἡμέρας τρεῖς ἀφοῦ γραφθῇ ἢ πωλησίᾳ, δίδοντας τὸν ἀριθμὸν ὅπου ἢ πωλησίᾳ φανερώνη.

Ἡ πωλησίᾳ ὅπου μὲ δολιότητα εἶνε γεγραμμένη, ἤγουν, ἂν ὁ πωλητὴς ἐσυμφώνησῃ, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν ἄλλον ἀριθμὸν καὶ ἄλλον ἢ πωλησίᾳ φανερώνη, διὰ τὴν ἐμποδίσουν ἢ τοὺς συγγενεῖς, ἢ τοὺς πλησίον, ἀφοῦ φανερωθῇ ἢ περὶ τούτου ἀλήθεια, τὰ δίδουν καὶ αὐτοὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ πλησίον τὸν ἴδιον ἐκεῖνον ἀριθμὸν ὅπου ὁ πωλητὴς ἔλαβε, καὶ ὄχι ποτὲ ἐκεῖνο ὅπου μὲ δολιότητα φανερώνη ἢ πωλησίᾳ.

Ἡ πωλησίᾳ χωρὶς ικάντου γενομένη, προτιμῶνται οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ πλησίον ἕως διάστημα χρόνου ἑνὸς, δηλαδὴ ἕως τὴν γίνῃ γνωστὴ εἰς τοὺς συγγενεῖς, ὅποταν γίνῃ μὲ δολιότητα. Οἱ συγγενεῖς προτιμῶνται ἀπὸ τοὺς πλησίον.

Μεταξὺ τῶν συγγενῶν ἑνὸς ὁμοίου βαθμοῦ προτιμῶνται οἱ συγγενεῖς ἐκ τῶν ὁποίων κατάγεται τὸ γενικὸν αὐτὸ πρᾶγμα.

Τὰ παιδιά τοῦ πωλητοῦ, ὅταν παραιτῶνται, τότε προτιμῶνται οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ ὅταν παραιτῶνται οἱ γονεῖς προτιμῶνται οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ οἱ κατὰ τάξιν καὶ βαθμὸν ἀνεψιοὶ, καὶ πρῶτοι ἐξαδελφοὶ, μέχρι τῶν παιδίων τῶν πρώτων ἐξαδέλφων καὶ ὄχι πλέον οἱ δεῦτεροι ἐξαδελφοὶ καὶ οἱ καθ' ἑξῆς.

Οἱ συγγενεῖς τοῦ πωλητοῦ ὅπου λείπουν εἰς ἄλλον τόπον, ἐρχόμενοι τὴν πρώτην, μίαν καὶ μόνην φορὰν, εἰς τὸν τόπον μας προτιμῶνται καὶ αὐτοὶ κατὰ τὴν τάξιν καὶ βαθμὸν τῶν συγγενῶν, ὅπου εἶπομεν τὰ πέρνουν τὰ πωληθέντα συγγενικά αὐτῶν πράγματα, εἰς διάστημα ὀκτῶ ἡμερῶν τοῦ ἐρχομοῦ αὐτῶν, δίδοντας τὸν ἀριθμὸν ὅπου ἢ πωλησίᾳ τοῦ πράγματος φανερώνη πρὸς τὸν ἀγοραστὴν, καὶ ἂν ὁ ἀγοραστὴς ἐναντιεῖ-

ται εἰς τὸ τὴν περιλάβῃ τὰ ἄσπρα αὐτὰ καὶ τὴν στρέψῃ τὴν πωλησίαν, τὰ τὰ βάλῃ ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος συγγενὴς εἰς τὴν καντζελαρίαν διὰ τὴν εὐρῆ τὸ δίκαιόν του, εἰδὲ καὶ ἤθελον περάσει αἱ διορισμέναι ὀκτῶ ἡμέραι τοῦ ἐρχομοῦ του, καὶ οὔτε πρᾶγμα ἐζήτησεν, οὔτε πρᾶγμα εἰς τὴν καντζελαρίαν διὰ αὐτὸ ἔβαλεν, τότε ἔχασεν τὸ δικαίωμα τῆς συγγενείας του, καὶ μένει ὁ ἀγοραστὴς ἀνενόχλητος.

Οἱ συγγενεῖς ὅπου ἤθελε λείπουν εἰς ἄλλον τόπον καὶ πωληθῶν πράγματα συγγενικά τους, προτιμῶνται ἐρχόμενοι εἰς διάστημα μετὰ τὴν πωλησίαν χρόνων δέκα πέντε, εἰ δὲ καὶ ἤθελαν περάσει οἱ δέκα πέντε χρόνοι, καὶ δὲν ἤθελον ἔλθουν, τὰ χάνουν τὸ αὐτὸ δικαίωμα.

Οἱ συγγενεῖς ὅπου ἐρχόμενοι ἔχουν δικαίωμα τὴν λάβουν τὸ συγγενικὸν αὐτῶν πρᾶγμα, πρέπει τὴν πληρώσουν καὶ ὅσα ἐξοδα ἔκαμεν ὁ ἀγοραστὴς εἰς αὐτὸ, δηλαδὴ ἂν ἦνε ὀσπίτια, καὶ εἰς αὐτὰ ἔκαμεν οἰκοδομὰς καὶ κτήρια, καὶ τὰ ἐκαλώπισεν μὲ ἀκίνητα ἐξοδα, τὰ τὰ πληρώσῃ ὁμοῦ μὲ τὰ ἄσπρα τῆς ἀγορᾶς· ὁμοίως καὶ ἂν ἦνε χωράφι καὶ τὸ ἐφύτευσεν ἀμπέλι καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἀκόρη δὲν ἐβγήκαν τὰ ἐξοδα τοῦ ἀγοραστοῦ, τὰ τοῦ ἀποκρίνεται τὰ ἐξοδα· ὁμοίως καὶ ἂν ἔκαμεν ἐξοδα ὁ ἀγοραστὴς διὰ καλλωπισμὸν καὶ κυβέρνησιν ἀμπελίου ἢ χωραφίου, ἐξω ἀπὸ τὰ συνηθισμένα ἐξοδα τοῦ εἰσοδήματος, τὰ ἔχη τὰ ἀποκρίνεται ὁ ἐρχόμενος συγγενὴς, ὁμοῦ μὲ τὰ διάφορα τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

Ὁ συγγενὴς ἐρχόμενος τὸν πρῶτον χρόνον ὅπου ἐγείνην ἢ πωλησίᾳ, πρὸ τοῦ τὴν ἐσοδεύσῃ τὸν καρπὸν ὁ ἀγοραστὴς, ἔχει χρέος τὴν τοῦ πληρώσῃ καὶ τὰ διάφορα τῶν ἄσπρων, ὅπου ἔδοσεν, καὶ τὰ ἐξοδα, ὅπου ἔκαμεν ἀφοῦ ἐγείνην ἢ πωλησίᾳ.

Τὰ ἐξοδα ὅπου ἔκαμεν ὁ ἀγοραστὴς διὰ καλλωπισμὸν καὶ εὐπρέπειαν τοῦ πράγματος, τὰ τὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὸν προτιμηθέντα συγγενῆ, ἕως διάστημα πέντε χρόνων ὅπου εἶχε τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, εἰδὲ καὶ εἶνε ἀρκετὴ ἢ διορίῃ τῶν πέντε χρόνων περασμένη, τὰ μὴν ἔχη τὰ λαμβάνῃ αὐτὰ διὰ τοὺς καρποὺς, ὅπου εἰς αὐτοὺς τοὺς χρόνους ἀπήλαυσεν, ἀλλὰ μόνον τὰ συγ-

νηθισμένα χρονικά έξοδα, με τὸ νὰ ἔχη νὰ ἐσοδεύσῃ ὁ συγγενὴς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ τὸ διάφορον τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

Τὰ τέκνα τῆς φανελαίας, δηλαδὴ τὰ ἀνήλικα, ὅπου εὐρίσκονται μετὰ τοὺς γονεῖς των, δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ πάρουν τὸ πρᾶγμα ὅπου ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς των πωλεῖται, οὔτε ἀπὸ τὸν ἴδιόν τους πατέρα· ἀλλ' ἔχουν ἐξουσίαν τὰ τέκνα, τὰ νόμου ἡλικίας, καὶ ἐκεῖνα ὅπου λείπουν, νὰ πάρουν τὸ αὐτὸ συγγενικὸν ἢ γονικὸν του πρᾶγμα.

Οἱ συγγενεῖς ὅπου εἶνε εἰς ἄλλο τόπον ὑπανδρευμένοι, δὲν ἔχουσι κανένα δικαίωμα διὰ τὰ γονικὰ ἢ συγγενικὰ αὐτῶν πωληθέντα πράγματα, ἀλλ' εἶνε ἀποξενωμένοι ἀπ' αὐτὸ τὸ συγγενικὸν δικαίωμα καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα τους.

Οἱ συγγενεῖς ὅπου εἶνε εἰς ἄλλους τόπους ὑπανδρευμένοι καὶ θελήσουν νὰ ἔλθουν νὰ κατοικήσουν εἰς τὸ νησί μας μετὰ τὰς φανελαίας τους ἢ καὶ ἐὰν χειρεύσουν καὶ ἔλθουν, νὰ μὴν ἔχουν δίκαιον νὰ ζητοῦν τὰ συγγενικὰ των πράγματα, ὅπου ἐπωλήθησαν, ὅταν αὐτοὶ ἔλειπον, ἀλλ' ἀφοῦ κατοικήσουν καὶ πληρῶνουν καὶ αὐτοὶ τὰ κατ' ἔτος χαράτζια καὶ δασίματα τοῦ τόπου μας, ἀπὸ τότε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ προτιμῶνται εἰς τὰ συγγενικὰ πράγματα, ὅταν πωλῶνται.

Οἱ συγγενεῖς ὅπου εἶνε ὑπανδρευμένοι εἰς ἄλλον τόπον, ἐὰν ἔχουν παιδιά καὶ θελήσουν νὰ ὑπανδρευθοῦν εἰς τὸν τόπον μας, δὲν ἔχουν καὶ αὐτὰ κανένα δικαίωμα ἀπὸ τὰ πωληθέντα συγγενικὰ πράγματα, ἀλλ' οὔτε ἀπὸ τὰ πατρογονικὰ καὶ προικοδοτήματα τῶν γονέων τους πράγματα.

Ὅστις συμπατριώτης εἶνε ὑπανδρευμένος εἰς ἄλλον τόπον καὶ ἔχει εἰς τὴν Σαντορίνην πράγματα, ἢ ἀπὸ προικιά του ἢ ἀγοράς του, ὅσπια δηλαδὴ ἢ ἀμπελοχώραφον, καὶ τὸ πωλήσει ἢ αὐτὸς καὶ ὁ ἴδιος ζῶντος του ἢ ἡ γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά τους, δὲν προτιμῶνται τὰ παιδιά αὐτῶν, ἀλλὰ μένουσιν ἀναπόσπαστα ἀπὸ τοὺς ἀγοραστὰς, ἀλλ' οἱ εὐρισκόμενοι συγγενεῖς αὐτῶν ἐπάνω εἰς τὸν τόπον μας ἐκεῖνοι ἔχουν τὸ συγγενικὸν δικαίωμα.

Οἱ πλησίον ἔχουν τὸ αὐτὸ δικαίωμα ὑστέρων ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς.

Οἱ πλησίον, ὅπου λείπουν εἰς ἄλλον τόπον, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ πάρουν τὸ πωληθὲν πλησίον αὐτῶν πρᾶγμα, ἐρχόμενοι τὴν πρώτην φοράν, ζητοῦντες αὐτὸ εἰς διορίαν ἡμερῶν ὀκτώ, δίδοντες τῷ ἄσπρα τῆς ἀγοράς καὶ τὰ έξοδα κατὰ τῶν συγγενῶν τὸ δικαίωμα.

Οἱ πλησίον ὅπου λείπουν εἰς ἄλλον τόπον, ἐν πωληθῶν πλησίον αὐτῶν πράγματα, προτιμῶνται ἐρχόμενοι εἰς διάστημα μετὰ τὴν πωλησίαν χρόνου ἑνός.

Μεταξὺ τῶν συγγενῶν προτιμῶνται ὅστις πρῶτος ζητήσῃ καὶ τοῦ γίνῃ ἢ πωλησία, δηλαδὴ ὅταν ἕνας συγγενὴς ἀγοράσῃ δὲν εἴμπορεῖ ἄλλος συγγενὴς τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ νὰ τὸ ζητήσῃ.

Μεταξὺ τῶν πλησίον εἰς τὰ ἀμπελοχώραφα προτιμῶνται οἱ ὑποκάτωθεν ἀπὸ τοὺς ἄνωθεν καὶ ἐκ πλαγίων.

Οἱ πλησίον ὅπου χρεωστοῦν πρᾶγμα τινὸς ἀμπελοχωραφίου προτιμῶνται ἀπὸ τοὺς λοιποὺς πλησίον καὶ ἀπὸ τοὺς ὑποκάτωθεν.

Μεταξὺ τῶν πλησίον ἑνὸς ὀσπιτίου προτιμῶνται οἱ κάτωθεν πλησίον ἀπὸ τοὺς ἐκ πλαγίων.

Τὰ μοναστηριακὰ πράγματα δὲν εἶνε ὑποκείμενα εἰς τοὺς αὐτοὺς νόμους τῆς συγγενείας καὶ πλησιότητος.

Ὅταν πωλῶνται μοναστηριακὰ πράγματα προτιμῶνται οἱ κοσμικοὶ καὶ οἱ πλησίον αὐτῶν.

Τὰ ζῶα, ὅπου πωληθῶν, ἢμποροῦν νὰ γραφοῦν εἰς τὸν πολίτην τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὅπου ἐπωλήθησαν, καὶ ὄχι ἕταν ξυμερώσουν εἰς τὸν ἀγοραστήν.

Τὰ μοναστηριακὰ πράγματα, ὅπου ἔφθασαν καὶ ἐπωλήθησαν με βούλαν τοῦ μοναστηρίου καὶ με τὴν γνώμην τοῦ κατὰ καιρὸν ἡγουμένου καὶ τῶν πατέρων, νὰ μὴν εἴμπορῃ ἄλλος μεταγενέστερος ἢ γούμενος ἢ ἀδελφὸς τοῦ μοναστηρίου νὰ τὰ σηκώσῃ.

Καθὼς ὀπισθεν φαίνεται εἰς τὰ τῶν πλησίον εἴτε ὀσπιτίων

είτε ἀμπελοχωραφίων, νὰ προτιμᾶται ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου γίνεται περισσότερο ἢ βλάβη, τοῦτο μένει εἰς τῶν προεστώτων τὴν διάκρισιν.

Β'. Περὶ κληρονομίας.

Οἱ γονεῖς ἔχουν ἐξουσίαν νὰ ξεμοιράσουν τὰ παιδιά τους, δίδοντες εἰς κάθε ἓνα παιδίον, εἴτε ἀρσενικὸν εἴτε θηλυκὸν, ἐκεῖνο ὅπου ἤθελε τοὺς φανῆ εὐλογον.

Εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ πατρὸς, ὅπου χωρὶς διαθήκην ἀπέθανε, δὲν ἔχουν νὰ ζητοῦν τὰ ξεμοιρασμένα παιδιά.

Τὰ ἄνομα ἤτοι νόθα παιδιά δὲν ἔχουν δικαίωμα κληρονομίας. Ὄταν τις ἐπὶ ζωῆς του ἔχη δικαίωμα κληρονομίας καὶ ἀπέθανε πρὸ τοῦ τὴν περιλάβῃ, δὲν χάνει τὸ δικαίωμά του, ἀλλὰ τὰ τέκνα του λαμβάνουν τὸ δικαίωμα τῆς αὐτῆς κληρονομίας, καὶ ἠμπορεῖ νὰ τὴν διορίσῃ εἰς ὅποιον θέλει εἰς τοὺς κληρονόμους των.

Τὸ αὐτὸ θεωρεῖται καὶ ὅταν εἷς τινα εἶνε διορισμένη μία κληρονομία καὶ δὲν προφθάσῃ νὰ τὴν παραλάβῃ; τὴν λαμβάνουν καὶ οἱ κληρονόμοι των.

Ἀποθνήσκοντος ἐνὸς συμβίου χωρὶς διαθήκης, ἡ γυνὴ αὐτοῦ δὲν κληρονομεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συμβίου της, ἠμπορεῖ ὅμως νὰ τὰ πωλήσῃ δι' ἀνάγκην καὶ ζωοτροφὴν τῶν τέκνων της καὶ μὲ γνώμην τῶν συγγενῶν τοῦ ἀποθαμμένου της συμβίου, ὁμοίως νὰ τὰ προικοδοτῇ εἰς τὰ τέκνα της, ἕως ὅπου νὰ στέκηται εἰς τὴν τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς της· τὸ αὐτὸ θεωρεῖται καὶ εἰς τὸν ἄνδρα.

Ἡ γυνὴ δὲν εἶνε κληρονόμος τοῦ ἀποθαμμένου συμβίου της χωρὶς διαθήκης, ἀλλ' εἶνε μόνον πληρεξούσιος ἐπιτροπὴ τῶν τέκνων καὶ τῆς περιουσίας τοῦ αὐτοῦ ἀποθανόντος, τὰ δὲ τέκνα της εἶνε κληρονόμοι τῆς αὐτῆς περιουσίας. Ὄταν ἓνα μοναχόπαιδον μένη κληρονόμος τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν γονέων του, καὶ ἀποθάνῃ ἀδιάθετον, ἢ καὶ ἀνήλικον, δὲν κληρονομεῖ ὁ ζῶν γονεὺς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος μέρος, ὡς δῆθεν κληρονόμος τοῦ παιδίου του, ἀλλὰ κληρονομοῦν οἱ συγγε-

νεῖς τοῦ μέρους ὅπου ἀπέθανεν, ὅταν ὅμως τὸ παιδί φθάσῃ εἰς νόμου ἡλικίαν, ἔχει ἐξουσίαν νὰ διαθέσῃ τὴν αὐτὴν περιουσίαν καὶ τότε οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀποθανόντος οὐδὲν ἔχουν δικαίωμα πρὸς αὐτὴν.

Ὄταν τις ὑπανδρευμένος μένη ἄκληρος, τὰ ὅσα ἔχει ἢ ἀπὸ προΐκαν ἢ ἀπὸ κέρδη, δὲν τὰ κληρονομεῖ ἡ γυνὴ, ἀλλ' οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ.

Τὰ παιδιά εἴτε ἀρσενικά, εἴτε θηλυκὰ κληρονομοῦν ἐξίσου τὴν περιουσίαν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς ἀποθνησκόντων χωρὶς διαθήκης.

Ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς χωρὶς διαθήκης, δὲν κληρονομοῦν τὰ ξεμοιρασμένα παιδιά, ἀλλὰ τὰ ἐλεύθερα καὶ ἀξεμοίραστα ὅπου ἀπομείνουν, καὶ ἐὰν ὑπανδρευθῶσι καὶ κάμουν παιδιά, μένουν αὐταὶ αἱ κληρονομίαι εἰς τὴν ἐξουσίαν των, εἰδὲ καὶ ἀπομείνουν ἐλεύθερα ἢ ἄκληρα ὅ,τι πατρογονικὸν πράγμα τοὺς μένει μετὰ τὸν θάνατόν των νὰ γίνεται τρία μερίδια, νὰ μένη τὸ ἓν εἰς τὴν ἐξουσίαν των, τὰ δὲ δύο νὰ στρέφονται εἰς τοὺς συγγενεῖς.

Ἐὰν καὶ εἰς τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἢ μητρὸς εἶνε ξεμοιρασμένα ὅλα τὰ παιδιά μένουν ὅλα ἐξίσου κληρονόμοι, καὶ ἐὰν κἀνένα ἐκ τῶν αὐτῶν παιδίων εἶνε ἀποθαμμένον, τὸ μερίδιόν του πηγαίνει εἰς τὰ τέκνα του.

Ἀποθνήσκοντος τινὸς θείου, χωρὶς διαθήκης, εἴτε πατραδελφοῦ εἴτε μητραδελφοῦ, κληρονομοῦν ἐξίσου ὅλα τὰ ἀνέψια τόσον ἐλεύθερα, ὅσον καὶ ὑπανδρευμένα, ἐὰν δὲν ἔχη ὁ ἀποθανὼν γονεῖς ἢ ἀδελφοὺς, ἢ καὶ ἐὰν ἡ περιουσία του δὲν εἶνε διορισμένη, πλὴν, ὅχι ὅσα ἀνέψια εἶνε νὰ γίνωνται τόσα μερίδια, ἀλλὰ κληρονομοῦν κατὰ τὰ πρόσωπα τῶν γονέων των.

Ἐὰν ἡ περιουσία τινὸς ἀποθνήσκοντος εἶνε ἀδιορίστος, ἢ καὶ διορισμένη, νὰ στρέφηται εἰς τοὺς συγγενεῖς, κληρονομοῦν οἱ ζῶντες συγγενεῖς καὶ τὰ παιδιά ὁμοίως τοῦ ἀποθαμμένου ἀδελφοῦ αὐτῶν, ἢ καὶ ἄλλους συγγενεῖς ὅμοια αὐτῶν ἀντὶ τοῦ πατρὸς καὶ μητρὸς αὐτῶν.

Τὰ πρῶτα ἀνέψια ἐξίσου κληρονομοῦν μὲ τὰ ἀδέλφια, δη-

λαδή, λαμβάνουν τὸ μερίδιον τῶν γονέων αὐτῶν.

“Ὅσα ἔχει τις ἀπὸ ἴδια κέρδη κάμνων διαθήκην, ἔχει ἐξουσίαν ὅπου θέλει νὰ τὰ διορίσῃ καὶ προικίσῃ.

Ἡ κληρονομία ὅπου ἀδιορίστως λάβει τις εἶνε ἐλευθέρως εἰς τὴν ἐξουσίαν του.

Τὰ ἐλεύθερα καὶ ἀξερμοίραστα παιδιά ὅσα ἤθελαν δώσει εἰς τοὺς γονεῖς των ἢ χρέος πληρώσουν, δὲν εἰμποροῦν νὰ ζητοῦν μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων ἀπὸ τὸ γονικόν των πράγμα, δι’ αὐτὰ τὸ οὐδέν.

“Ὅταν εἰς γονεὺς ἀφήσῃ εἰς τὸ παιδίον του ἐν πράγμα καὶ τοῦ διορίσῃ νὰ δίδῃ ἓνα ἀριθμὸν, ἢ νὰ κάμῃ ψυχικὸν τοῦ πατρὸς του διὰ τὸ πράγμα ἐκεῖνο καὶ δὲν τὸ γράφει τῆς ἐξουσίας του, νὰ ἔχῃ νὰ ζητῇ τὸ παιδί, ἐκεῖνα ὅπου ἐξόδευσεν, ἂν θέλῃ, καὶ τὰ ἐπίλοιπα νὰ στρέφονται εἰς τοὺς συγγενεῖς.

Γ'. Περὶ πραγμάτων τὰ ὅποια χαρίζονται καὶ ἀφιερῶνται.

Τὰ πράγματα ὅπου εἰς ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια ἀφιερῶνται, διὰ νὰ ἔχουν περισσοτέραν βεβαιότητα πρέπει νὰ ᾔνη με τὴν γνώμην τοῦ ἀρχιερέως καὶ μὲ γράμματα τῆς καντζελαρίας.

Τὰ γράμματα τῶν ἀφιερωμάτων καὶ τῶν χαρισμάτων ἔχουν περισσοτέραν ἰσχὺν καὶ δύναμιν, παρὰ ἢ πωλησία, ἂν δὲν ᾔνη με δόλον.

Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ πλησίον δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα εἰς τὰ πράγματα τὰ ἀφιερωμένα.

Ἡ προσήλωσις, γινομένη ἐγγράφως, κινητῶν καὶ ἀκινήτων πραγμάτων, μὲ καμμίαν συμφωνίαν, καὶ ἢ συμφωνία δὲν φυλάττεται, ἢ τοιαύτη προσήλωσις μένει ἄκυρος.

“Ὅταν τις γράφῃ καὶ διορίσῃ μετὰ τὸν θάνατόν του νὰ λαμβάνῃ τις ἐξ αὐτοῦ κληρονομίαν, καὶ ὕστερον πάλιν αὐτὸς τὴν καταλύσῃ, εἶνε καλῶς καταλυμένη.

“Ὅταν τις διορίσῃ πράγμα εἰς ἄλλον τινὰ καὶ ἀποθάνῃ πρότερον ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου τὸ ἐδιώρισεν, μένει πάλιν εἰς τὴν

ἐξουσίαν τοῦ ἰδίου δοτῆρος, ἂν ἔμωσ δὲν τοῦ τὸ εἶχε ἐγγράφως δοσμένον εἰς χεῖράς του.

Τὰ χαρίσματα ὅπου δίδονται τῆς νύμφης, ἀποθανούσης ἀκλήρου καὶ χωρὶς διαθήκην, δὲν κληρονομοῦνται ἀπὸ τινὰ, ἀλλ’ ἐξοδεύονται διὰ τὴν ψυχὴν της.

“Ὅ,τι χαρίσει ὁ ἄνδρας τῆς γυναικὸς του μετὰ τὸν θάνατον ἀφίεται εἰς τὸν αὐτὸν ἄνδρα της, ἢ καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους του· ἢ ῥουχικὴ μόνον ὅπου ὁ ἄνδρας κάμνει τῆς γυναικὸς του, ἀποθανούσης ἀκλήρου, ἐξοδεύεται διὰ τὴν ψυχὴν της.

Ἐὰν καὶ δευτεροπανδρευθῇ ἢ γυνή, τὰ προγαμιαῖα δῶρα ἐκ μέρους εἴτε τοῦ ἀποθαμένου αὐτῆς συμβίου, εἴτε τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, στρέφονται εἰς τὰ τέκνα του, ἐὰν ἔχῃ, εἰδὲ καὶ δὲν εἶνε τέκνα, στρέφονται εἰς τοὺς συγγενεῖς ἐκεῖνου· ἐὰν ἔμωσ μένη εἰς τὴν τιμὴν τοῦ ἀποθαμένου συμβίου της, μένουν τὰ αὐτὰ δῶρα εἰς τὴν ἐξουσίαν της.

Δ'. Περὶ προικοσυμφώνων.

Τὸ προικοσύμφωνον ἔχει περισσοτέραν ἰσχὺν καὶ δύναμιν ὅπου δὲν ἀναιρεῖται οὔτε ἀπὸ τὸν ἴδιον, ὅπου προικίζει.

Τὰ ὅσα δίδονται τῆς γυναικὸς διὰ προῖκα, δὲν καταλύονται ὅταν ᾔνη ἀκλήρος, εἶνε δηλαδὴ σιδεροκέφαλα· ἀποθανόντος δὲ, νὰ τὰ ἔχῃ ὁ ζῶν σύζυγος αὐτὰ τὰ προικοδοτήματα, ἕως νὰ στέκηται εἰς τὴν τιμὴν της, τὸ αὐτὸ θεωρεῖται καὶ εἰς τὴν γυναῖκα.

Ἡ γυνή δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀποκτήσῃ, ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς της, οὔτε ἀπὸ κόπους καὶ δουλεύσεις της, οὔτε ἀγορὰ νὰ κάμῃ, ἀλλ’ εἶνε τοῦ ἀνδρὸς της, εἰμὴ ἐὰν θέλῃ ὁ ἄνδρας νὰ τῆς δώσῃ ἀπὸ τὰς δουλεύσεις του.

“Ὅταν ἓνας γονεὺς προικοδοτήσῃ τὰ τέκνα του δὲν ἔμποροῦν αὐτὰ νὰ ζητοῦν μὲ δικαίωμα παράνω ἀπὸ ὅ,τι τοὺς ἔδωκεν ὁ γονεὺς των.

Ἐποῖαν συνθήκην βάλλει ὁ γονεὺς εἰς τὰ προικοχάρτια τῶν παιδίων του καὶ εἰς τὴν διαθήκην του, ἔχει τὴν δύναμιν, καὶ τὰ τέκνα του δὲν ἔμποροῦν νὰ ἐναντιωθοῦν.

Όταν ένα παιδί προικίζεται πράγματα νόμιμα και ύστερον του σηκωθούν, δεν έχει δικαίωμα να ζητή το αυτό πράγμα από τους γονείς του αλλά να πέρνη μόνον τὰ άσπρα τῆς αγοράς.

Όταν τινός παιδίον δοθῆ δια προϊκαν ένα πράγμα τὸ ὁποῖον ἦτο ὀμπλιγαρισμένον ἀπὸ τὸν προικοδοτὴν εἰς ἄλλον τινὰ δανειστήν, ὁ δανειστής ἔχει δικαίωμα νὰ ἀναζητή τὸ αὐτὸ πράγμα ἕως τῆς ὀλοκλήρου ἀποπληρώσεως τοῦ χρέους· εἰάν ὁ γονεὺς δὲν ἔχη ἄλλο πράγμα, εἰδὲ καὶ ἤθελεν ἔχη διὰ νὰ ἀποπληρώσῃ τὸ χρέος του, νὰ μὲνῃ τὸ προικοδοτηθὲν πράγμα τοῦ παιδὸς ἀκαταζήτητον, εἰδὲ καὶ ὁ γονεὺς δὲν ἤθελεν ἔχη πράγμα διὰ νὰ εὐγάλῃ τὸ χρέος του, τότε ὁ δανειστής νὰ ζητή ἀπὸ τὸ αὐτὸ παιδί τὴν ἀποπλήρωσιν τῶν δανείων του εἰς διορίαν μετὰ τὸν γάμον μηνῶν ἕξ, εἰδὲ καὶ ἤθελε περάσει αὐτὴ ἢ διορία καὶ ὁ δανειστής δὲν ἀνεζήτησεν αὐτὸ τὸ παιδίον, ὡς ἀνωθεν, μένει ἀκατάζήτητον.

Τὰ ὅσα γράφει τις πῶς κρατίζει ἐπὶ ζωῆς του διὰ γερωτομοίρι, ἔχοντας ἀνάγκην νόμιμον, ἢμπορεῖ νὰ καταλύσῃ τὸ τρίτον ἢ νὰ τὸ ὑποχρεώσῃ, εἰάν καὶ δὲν ἔχη ἄλλο πράγμα, τὰ δὲ ὅσα μείνουν ἀκατάλυτα ἢ καὶ ἐλεύθερα χρέους πηγαίνουν εἰς τὸν προικοδοτηθέντα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ προικοδοτοῦ.

Όταν τις γονεὺς γράψῃ γερωτομοίρι εἰς τὸ παιδίον του πράγμα ἀπὸ τῆς περιουσίας τῆς γυναικὸς του, καὶ ὕστερον ἀποθανούσης, δευτεροῦπανδρευθῆ ὁ γονεὺς, τὸ γερωτομοίρι αὐτὸ γράφεται εἰς τὸ παιδί ὁποῦ εἶνε γραμμένον, ὡσάν ὁποῦ εὐγῆκαν ἀπὸ τὴν τιμὴν τῆς γυναικὸς του καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ τῆς πράγματα τοῦ σηκόνωνται.

Γερωτομοίρια λέγονται ὄχι μόνον τὰ ὅσα θὰ γράψῃ ὁ προικοδοτὴς διὰ τὸν ἑαυτὸν του ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους.

Διὰ νὰ ξεκληρώσῃ ἕνας γονεὺς τὸ τέκνον του ἀπὸ τὸ ἀδελφομοίρι πρέπει νὰ ἦνε νόμιμος ἢ αἰτία, καὶ ἀναφέρῃ τὴν αὐτὴν αἰτίαν εἰς τὴν διαθήκην του.

Τὰ ἀνδρατήρια ὅπου γίνονται πρότερον ἀπὸ τὸ προικοσύμφωνον ἔχουν τὴν αὐτὴν καὶ ὁμοίαν δύναμιν τοῦ προικοσυμφώνου κατὰ τὰς κονδιτζιόνας ὅπου γράφουν.

Τὰ ἀδαντήρια ὅπου γίνονται μὲ σκοπὸν διὰ νὰ γένουν ὕστερα προικοσύμφωνα καὶ δὲν ἔχουν καμμίαν κονδιτζιόνη καὶ δὲν ἔφθασαν νὰ κάμουν προικοσύμφωνον καὶ μένουν ἀκλήροι, στρέφονται τὰ πράγματα εἰς τοὺς συγγενεῖς, εὐγάζοντας μὲ διάκρισιν κατὰ τὴν περιουσίαν τῆς προικὸς, ἐν μέρος νὰ μὲνῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν αὐτῶν ἀκλήρων διὰ τὴν ψυχὴν των.

Ό γονεὺς ὅπου προικίζει τὸ παιδίον του καὶ κοντὰ εἰς ὅσα τοῦ δίδει γράφει ἀκόμη καὶ ὅσον ἦτον ἀπὸ καζάντι τοῦ αὐτοῦ παιδίον, ἂν ἦνε μὲ τὴν γνώμην καὶ τοῦ παιδίον τὰ κονδιτζιονάρι ὅλα ἐξίσου, εἰδὲ καὶ τὸ παιδί δὲν εὐχαριστεῖται νὰ κονδιτζιοναριευθῆ τὸ καζάντι του μένει ἀδιόριστον κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ παιδίον.

Όταν ἕνας γονεὺς προικοδοτήσῃ τὸ τέκνον του καὶ μὲνῃ ἀκλήρον, ἔχη ἐξουσίαν ὁ ἴδιος γονεὺς ὕστερον νὰ τοῦ ἀφήσῃ τὴν αὐτὴν περιουσίαν ἐλευθέραν ἢ οὐ τινος ἄλλου θέλει νὰ τὴν διορίσῃ.

Ε'. Περὶ διαθήκης.

Ἡ διαθήκη, διὰ νὰ ἦνε στερεὰ καὶ χωρὶς ἀμφιβολίαν, πρέπει νὰ γράφεται ἢ ἀπὸ τὸν κατζίλάρην ἢ ἀπὸ τὸν ἴδιον ὅπου κάμνει τὴν διαθήκην ἢ ἀπὸ ἄλλον τινὰ ἀξιόπιστον, καὶ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ ἀξιόπιστων μαρτύρων.

Όταν τις δὲν προφθάσῃ νὰ διαθέσῃ ἐγγράφως τὴν περιουσίαν του καὶ ἐξομολογούμενος ἤθελε παραγγεῖλῃ εἰς τὸν πνευματικόν του ἐκ στόματος τί νὰ γίνεταῖ ἢ περιουσία του, πρέπει ὁ πνευματικὸς νὰ παραλαμβάνῃ εἰς τοῦτο καὶ δύο ἀξιόπιστους μάρτυρας, διὰ νὰ γίνεταῖ βεβαία ἢ τοιαύτη παραγγελία, εἰ δὲ μὴ μόνῃ ἢ μαρτυρία τοῦ πνευματικοῦ δὲν ἔχει ἰσχύν.

Όταν τις ἀποθάνῃ χωρὶς διαθήκην, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ πρέπει νὰ τοῦ διορίζουν ἕνα μέρος διὰ τὴν ψυχὴν του κατὰ τὸ στάσιμον τοῦ ἀποθανόντος.

Ἡ γυνὴ, δταν ἀποθάνῃ χωρὶς διαθήκην, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς βαστᾷ τὴν περιουσίαν τῆς ἀποθανούσης ἕως ὁποῦ στέκει εἰς τὴν τιμὴν τῆς, καὶ ἢμπορεῖ νὰ τὴν διορίσῃ εἰς τὰ παιδία του.

Ὅταν ὁ ἀνὴρ ἀποθάνῃ μὲ χρέος, ἢ γυνὴ αὐτοῦ εἰμπορεῖ νὰ πωλήσῃ καὶ νὰ ἀποξενώσῃ τὰ πράγματα αὐτοῦ ἢ διὰ τὸ χρέος, ἢ καὶ διὰ τὴν ζωστροφὴν τῶν τέκνων τῆς.

Ἐμπορεῖ ὁ καθ' ἑνασ, ὅταν ἔχῃ ἐδικὰ του πράγματα, νὰ τὰ διορίζῃ εἰς τὴν διαθήκην του ὅπου θέλει, ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου τοῦ ἔχουν προικοδοτημένα μὲ κοντιτζιῶνες.

Ὅταν ἓνα ἀνδρόγυνον μείνῃ ἀκλήρον καὶ ἔλθῃ εἰς χρεῖαν, πρῶτον καταλύεται ἡ περιουσία τοῦ ἀνδρός, καὶ δεύτερον τῆς γυναικός· καὶ μ' ὄλον ὅπου εἰμπορεῖ νὰ εἶνε κοντιτζιονάδα νὰ στρέφονται εἰς τοὺς συγγενεῖς, πλὴν ἔχοντες νόμιμον χρεῖαν τὴν καταλύουν.

ΣΤ'. Περὶ δικαιωμάτων.

Ὅταν τις ἔχῃ δικαίωμα εἰς ἓν πρᾶγμα καὶ δὲν τὸ ἀναζητήσῃ εἰς διάστημα χρόνων δέκα πέντε, εἰς τὸ ἐξῆς χάνει τὸ δικαίωμα του εἰς τὰ κοσμικὰ, εἰς δὲ τὰ ἐκκλησιαστικὰ εἰς διάστημα χρόνων τριάκοντα.

Ὅταν τις ἀπολαμβάνῃ ἓνα πρᾶγμα εἰς διάστημα χρόνων δέκα πέντε, χωρὶς τις νὰ τὸν ἀναζητήσῃ, καὶ μετὰ τὸ διάστημα αὐτὸ εὐρεθῇ τις νὰ τὸ ζητῇ, ὁ τοιοῦτος δὲν ἔχει δικαίωμα εἰς αὐτὸ, ἂν καὶ τὸ δικαίωμα του ἦτον θεμελιακόν.

Ἡ ἀπόλαυσις τοῦ ἀκινήτου πράγματος, ἡγουν τὸ ζᾶπτι, εἰάν μὲν ἀκαταζήτητον εἰς διάστημα χρόνων δέκα πέντε, εἶνε ἀνέκοπτος.

Τὰ κινήτὰ πράγματα ὅπου τις κρατεῖ εἰρηνικῶς, καὶ χωρὶς τινος ἀναζητήσεως εἰς διάστημα χρόνων πέντε, μένουν εἰς αὐτὸν χωρὶς ἐνοχλήσεως.

Ὅστις γίνεαι αἴτιος καὶ συνεργός, κακίᾳ φερόμενος, νὰ ζημιώσῃ τὸν ἄλλον ἄνευ τινός νομίμου διαφορᾶς καὶ δικαιώματος, καὶ ἤθελε τοῦ καταδώσει ἀδίκως καὶ ψευδῶς, καὶ τὸν παραδώσει εἰς αὐθεντικὰς κρίσεις ἢ εἰς Καδδὴν, καὶ τοῦ ἀκολουθήσουν ζημίαι καὶ τιμωρίαι, ὁ τοιοῦτος, ὅταν ἤθελε γείνη γνωστός νὰ ἦνε ὑπόχρεως νὰ ἀποκρίνεται τοῦ ἀδικουμένου τὴν ζημίαν καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας του ἀπὸ κάθε

δικαίαν κρίσιν, ὡς κακοποιός καὶ καταδότης ψεύδους.

Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ νὰ μὴν ἀνακατόνονται εἰς τὰς τοῦ κοινοῦ διαφορὰς καὶ συνελεύσεις τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων, ἔξω ὅταν ἤθελε γείνη χρεῖα νὰ τοὺς προσκαλέσουν· τοῦτο γίνεται διὰ νὰ φυλάττεται τὸ σεμνοπρεπές.

Ζ'. Περὶ ἀλλαγῆς εἴτε ἀντιγίου.

Τὸ ἀντίγι εἶχει περισσοτέραν δύναμιν παρὰ ἡ ἀγορά.

Τὰ ἀντίγια, διὰ νὰ ἦνε ἀνέκοπτα, πρέπει νὰ ἦναι καὶ νὰ ἀντιγιάζωνται τὰ ἀκίνητα μὲ ἄλλα ἀκίνητα πράγματα, καὶ ἂν ἡ τιμὴ τοῦ ἑνός ἢ ἄλλου πράγματος δὲν ξεπληρώνεται ἐξίσου, νὰ δίδουν καὶ τινὰ ποσότητα ἄσπρων διὰ ξεπληρωμὴν τῆς τιμῆς τοῦ αὐτοῦ ἀντιγίου.

Εἰς τὰ ἀντίγια δὲν ἔχουν καθ' οὐδένα τρόπον δικαίωμα οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ πλησίον, εἰμὴ ἂν ἦνε μὲ δόλον.

Τὰ ἀντίγια ὅπου γίνονται μὲ δόλον, διὰ νὰ κόψουν τὸ δικαίωμα τοῦ συγγενοῦς ἢ τοῦ πλησίον, ἀφοῦ γίνουν γνωστά, μένουν ἄκυρα.

Τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ μοναστηριακὰ πράγματα ἡμποροῦν νὰ ἀντιγιάζωνται μὲ τὸν καθένα μὲ τὴν γνώμην τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ ἡγουμένου.

Η'. Περὶ τοποθεσιῶν καὶ συνόρων.

Ἐχει διαφορὰν τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὸ σπάτζιο, ἄλλοτε εἶνε ἄλλου τὸ δικαίωμα καὶ ἄλλου τὸ σπάτζιο.

Εἰς τὰ σκαπτὰ ὀσπίτια καὶ ἐσώσπιτα τόσον τοῦ ἄκρου ὅσον καὶ τὰ ἐκ πλαγίου δὲν ἔχουν ἐπάνωθεν σπάτζιο καὶ δικαίωμα, ὅταν ἦνε ἐπάνωθεν ἄλλου τινός ὁ τόπος, ὅταν δηλαδὴ ἢ ἄνωθεν τοποθεσία εἶνε τῶν κάτωθεν ὀσπιτιῶν, νὰ τραβᾷ κάθε ὀσπίτιον κατὰ τὸ ἴσον του.

Ὁ πλησίον ἑνός σκαπτοῦ ὀσπιτίου δὲν ἡμπορεῖ νὰ προχωρήσῃ σκάπτοντας τὰ ποδάρια τοῦ πλησίον ὀσπιτίου.

“Όταν ένα οσπίτιον εύρίσκεται εις τόν κοινόν δρόμον και κινδυνεύη νά χαλάση και νά χαθῆ ὁ κοινός δρόμος, εἶνε χρεώστης ὁ οἰκοκύριος ἢ νά τὸ διορθώση ἢ νά τὸ παραδόσῃ εἰς τὸ κοινόν.

“Όταν τὸ κάτωθεν οσπίτιον εἶνε διεφθαρμένον και κινδυνεύη ἐξαιτίας του και τὸ ἄνωθεν, ἢμπορεῖ ὁ ἄνωθεν πλησίον νά τὸ προτεστάρῃ ἢ νά τὸ ἐπανορθώση, ἢ νά τὸ παρατηρήσῃ· τὸ αὐτὸ θεωρεῖται και μεταξὺ τῶν ἐκ πλαγίων οσπιτίων.

Νά μὴν ἢμπορῆ τις νά φυτεύσῃ ἀμπέλι ἢ ἄλλα δένδρα ἐπάνωθεν σκαπτῶν οσπιτίων και στερνῶν ἕως ὅπου ἢμπρεῖ νά γίνεται ζημία τοῦ κάτωθεν.

Οἱ κοινοὶ δρόμοι δὲν πρέπει νά στενοχωροῦνται πολλὰ ἀπὸ κἀνένα, ἀλλὰ μὲ διακριτικὸν τρόπον, ἐξαιτίας οἰκοδομῆς και νά μένουν οἱ δρόμοι εὐρύχωροι.

“Όταν τις ρίπτῃ πέτρας ἢ χῶματα εἰς τοὺς κοινούς δρόμους, πρέπει εὐθὺς νά τοὺς παστρέψῃ, ἢ και ἂν ἦνε ἀνάγκη οἰκοδομῆς, πρέπει και νά κάμνῃ τρόπον και χωρὶς ἄργητα νά παστρευθῆ ὁ κοινός δρόμος ὡς ἦτον πρότερον.

“Όταν ένα χωράφιον ἢ ἀμπέλι ἦναι εἰς τόν κοινόν δρόμον, δὲν ἢμπορεῖ νά ζητῆ ἄλλον δρόμον ἀπὸ τοὺς πλησίον ἄνωθεν ἢ κάτωθεν ἢ ἐκ πλαγίων.

Οἱ ἀνεμόμυλοι, πρότερον γενόμενοι, ἢμποροῦν νά ἐμποδίσουν τοὺς πλησίον αὐτῶν, νά μὴν ἢμποροῦν νά οἰκοδομήσουν οσπίτια, ἢ νά φυτεύσουν δένδρα ὅπου νά ἐμποδίσουν τὸν ἀέρα.

“Όστις ἔχει σπάτζιο ἔχει και ἀέρα, δηλαδή ἢμπορεῖ νά κτίσῃ οσπίτια νά κάμῃ και παράθυρον, μὲ διάκρισιν ὅμως κατὰ τῆς τοποθεσίας τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὁποῖα νά τὰ διακρίνουν οἱ προεστῶτες κατὰ τὸ δίκαιον και ἀνενόχλητον τῶν διαφερομένων μερῶν.

Τὰ κριμνά και τὰ βουνά ἦνε κοινοὶ τόποι και δὲν ἔχει τινὰς δικαίωμα εἰς αὐτά.

Ἐὰν και εἰς τὰ κριμνά κάμνῃ τινὰς κηπάρια, νά μὴν ἢμπορῆ νά ἐμποδίσουν ἄλλον νά εὐγάλῃ πέτρας ἀπὸ αὐτά τὰ κριμνά και νά μὴ δυσκολεύῃ τὸν δρόμον ἀπὸ αὐτά, μὴν ἔχον-

τες τρόπον νά περάσουν ἀπ’ ἄλλοῦ και ὅταν εὐγένουν αἱ πέτραι, πρέπει νά ἦναι χωρὶς ζημίαν τῶν πλησίον οσπιτίων.

Θ'. Περὶ χρεωφειλημάτων.

Τὰ χρεωφειλήματα τῶν γονέων δὲν εἶνε κρατημένα, νά συναπολογοῦνται τὰ τέκνα αὐτῶν ὅπου δὲν ἦνε ὑποσχόμενα, ὅταν δὲν ἔχουν καμμίαν περιουσίαν τῶν αὐτῶν γονέων των.

Οὔτε ἡ γυνὴ εἶνε κρατημένη νά συναπολογῆται εἰς τὸ χρέος τοῦ συμβίου της, ὅταν δὲν εἶνε ὑποσχεμένη εἰς τὴν χρεωστικὴν ὁμολογίαν ἢ καδέρνου, ἀλλ’ ἀνίσως και κάμῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μέσα εἰς τὰ οσπίτια τῆς γυναικὸς του ἢ εἰς τὰ ἄλλα της μούλκια ἐξοδα φενερομένα, και ἀξίζου, παράνω τὰ αὐτὰ μούλκια, νά ἔχῃ και ἡ γυνὴ νά πληρώνη και τοὺς δανειστάς τοῦ ἀνδρός της ἐκεῖνα τὰ ἐξοδα.

Τὰ παιδιά, μὴ ὄντα νόμου ἡλικίας, δὲν δύνανται νά ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὰ χρέη τῶν γονέων των.

Τὰ χρέη ὅπου κάμνει μία γυνὴ, εἰς ἀπουσίαν τοῦ συμβίου της, εἰς νόμιμα ἐξοδα τοῦ οσπιτίου της, χρεωστεῖ ὁ σύμβιος νά τὰ πληρώσῃ ἢ και ἂν ἀποθάνῃ νά πληρόνωνται ἀπὸ τὴν περιουσίαν του.

Εἰς τὰ χρέη, ὅπου κάμνουν τὰς παιδιά τῆς φαμελίας δὲν εἶνε κρατημένοι οἱ γονεῖς νά ἀπολογοῦνται, χωρὶς νά ἦνε ὑποσχεμένοι.

Τὰ χρέη ὅπου κάμνει μία γυνὴ, ἀποθνήσκοντος τοῦ ἀνδρός της, διὰ ζωοτροφὴν τῶν τέκνων της και τὰ χρεωφειλήματα τοῦ καδέρνου, πρέπει νά συναπολογοῦνται ἢ περιουσία τοῦ ἀνδρός της.

Αἱ χρεωστικαὶ ὁμολογίαι τῆς στερεᾶς προτιμῶνται ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ὁμοίως και τὰ χρεωφειλήματα τοῦ καδέρνου προτιμῶνται ἀπὸ τῆς θαλάσσης.

“Όταν τίς ἀποθάνῃ χρεωμένος, εὐγένουν πρῶτον ἀπὸ τὴν περιουσίαν του ἢ πληρωμὴ τοῦ ἱατροῦ και ἐκείνων ὅπου τὸν ἐδούλευον, και ὕστερον ἢ λοιπὴ περιουσία του διαμοιράζεται εἰς τοὺς δανειστάς.

Εἰς τὰ χρεωφειλήματα τῆς θαλάσσης, μεταξύ τῶν δανειστών, προτιμῶνται ἐκεῖνοι ὅπου ἐδάνεισαν τὰ ἄσπρα τους διὰ τὴν πραγματείαν τοῦ ὑστέρου ταξειδίου, καὶ τῶν ὁποίων στέκει τὸ πρᾶγμα.

Αἱ ὁμολογίαι ὅπου γίνονται σιγοῦρες ἐπάνω εἰς τὸν τόπον μας, προτιμῶνται νὰ ξεπληρόνωνται ἀπὸ τὴν περιουσίαν ὅπου εὑρίσκεται εἰς τὴν πατρίδα μας ἐκεῖνου τοῦ χρεωφειλέτου παρὰ ἐκεῖναι ὅπου γίνονται εἰς τὴν ξενιτείαν.

Ὅταν οἱ δανεισταὶ ὁμογνώμως πιάσουν τὴν περιουσίαν τοῦ χρεωφειλέτου, διὰ νὰ ξεπληρωθοῦν τὰ χρέη τους, τὸ ζάπτι αὐτῶν τῶν δανειστῶν ἔχει τὴν δύναμιν ὡσὰν νὰ ἦτον γινόμενον μὲ τελείαν πωλησίαν, καὶ δὲν ἔχουν εἰς τὴν αὐτὴν περιουσίαν δικαίωμα κατ' οὐδένα τρόπον οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ πλησίον, εἰμὴ μόνον ἂν εἰς διορίαν ἑνὸς μηνὸς ξεπληρώσουν ὀλοκλήρως τὸ χρέος των.

Ἐὰν καὶ χωρὶς ἰκάντου πωληθῇ κανένα πρᾶγμα ὑποχρεωμένον, οἱ δανεισταὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ἀποσπάσουν ἀφοῦ τὸ μάθουν.

Τὰ χρέη ὅπου πληρώσουν τὰ ἐλεύθερα καὶ ἀξεμοίραστα παιδιά διὰ τοὺς γονεῖς των, δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ζητοῦν ὑστερον ἀπὸ αὐτοὺς εἴτε ἀπὸ τὸ πρᾶγμα τους.

Γ. Περὶ ἐνεχύρων ἢτοι ἀμανατίων.

Ὅταν τις δανεισθῇ ἄσπρα καὶ δώσῃ ἀμανάτια ἀμπέλια ἢ χωράφια, καὶ εἰς διάστημα χρόνων δέκα πέντε δὲν τὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ ξεπληρώσῃ τὸ χρέος του, τότε νὰ μένη τὸ ἄνωθεν ἀμανάτιον εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ δανειστοῦ.

Ὅταν τις δανεισθῇ ἄσπρα καὶ δώσῃ ἀμανάτιον δι' αὐτὰ ὀσπίτια, ἢ κατοικίας, ἢ μαγαζίον, καὶ εἰς διάστημα χρόνων δέκα δὲν τὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ ξεπληρώσῃ τὸ χρέος του ὁμοῦ μὲ τὸ διάφορον, τότε νὰ μένουν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ δανειστοῦ.

Ὅταν τις δανεισθῇ ἄσπρα καὶ δώσῃ ἀμανάτιον μάλαμα ἢ ἀσήμι, ἢ ροῦχα, ἢ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ εἰς διάστημα χρόνων

πέντε δὲν τὰ ἀναζητήσῃ ξεπληρόνων τὸ αὐτὸ χρέος ὁμοῦ καὶ τὸ δεδουλευμένον διάφορον, τότε μένουν τὰ αὐτὰ ἀμανάτια εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ δανειστοῦ.

Ὅταν περάσῃ ὁ διορισμένος ἄνωθεν καιρὸς, ὅπου εἶπομεν, καὶ δὲν ξεπληρώσῃ ὁ χρεωφειλέτης τὰ δάνεια του, ὡς ἄνωθεν, νὰ λάβῃ τὰ ἀμανάτια του, τότε ὁ δανειστὴς νὰ βάλῃ νὰ ξετιμοῦν τὰ ἀμανάτια ἐκεῖνα, ἢ νὰ τὰ πωλῇ, καὶ τὸ περισσότερον νὰ τὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὸν χρεωφειλέτην ἐκεῖνον, ἢ ἂν ἐκεῖνος δὲν τὰ δέχεται, νὰ τὰ βάλῃ εἰς τὴν κατζιλαρίαν καὶ τότε μένει ὁ δανειστὴς ἀνενόχλητος.

ΙΔ'. Περὶ πραγματείας.

Ὅταν τυχὸν ἔλθουν ἀπὸ τὴν ξενιτείαν πραγματεῖαι, διάφοροι ζαχιρέδες ἢ ἄλλα διὰ νὰ πωληθοῦν εἰς τὸν τόπον μας, νὰ μὴν ἤμπορῇ τινὰς πραγματευτὴς ἢ ἐργαστιριάρης νὰ ὑπάγῃ νὰ σηκώσῃ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα· ἀλλὰ ν' ἀφήνουν νὰ πωληθῆται εἰς τὸ κοινὸν ραγία εἰς διάστημα τριῶν ἡμερῶν καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας ὅποιος θέλει ἄς πέρνει τὸ αὐτὸ πρᾶγμα διὰ ἐδικόν του νεγότητιον, εἰδέ τις καὶ ἤθελε τολμήσει πρὶν τῶν τριῶν ἡμερῶν καὶ πάρει τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, διὰ νὰ τὸ μεταπωλήσῃ, νὰ παιδεύηται, καὶ τοῦ τοιοῦτου ὅποιος ἤθελεν ἠμπορέσει νὰ πάρῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα νὰ τοῦ τὸ πληρόνη καθὼς ἐπωλεῖτο εἰς τὴν σκάλαν.

Αὗται εἰσὶν αἱ ἀνέκαθεν συνήθειαι τῆς εἰρημένης ἡμετέρας νήσου Σαντορίνης, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει νὰ ἐξακολουθῇ ὁ καθὼς ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξ ἧς, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, κρινόντες καὶ κρινόμενοι, διὰ νὰ φυλάττεται τὸ εἰρηνικὸν καὶ ἀτάραχον τοῦ τε κοινοῦ καὶ μερικοῦ τῆς πατρίδος μας.

Ὅθεν καὶ βεβαιούσιν αὐτὰς οἱ ἀρχιερεῖς ἡμῶν, ὁ τῶν ῥωμαίων καὶ λατίνων, ὡς κάτωθεν φαίνονται, ὁμοῦ καὶ οἱ κοινοὶ ἡμῶν καντζελάριοι καὶ οἱ προστώτες ἐκάστου καστελίου, σφραγίζοντες αὐτὰς μὲ τὴν συνήθη βούλαν τῆς κοινότητος ἡμῶν εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαί).

ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ: (1880-81).

Ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1880 αἱ κηρυχθεῖσαι πτωχεύσεις ὑπελογίζοντο εἰς 6,662, ἐξ ὧν 732 ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἐμπορίου (χρηματιστικαὶ καὶ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις, χονδρικὸν ἐμπόριον) καὶ 5,932 ἐπὶ τοῦ μικροῦ (μικροπωληταὶ, κατασκευασταὶ, κάπηλοι καὶ τεχνῖται). κατὰ δὲ τὸ ἀντίστοιχον πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1881 αἱ κηρυχθεῖσαι πτωχεύσεις ὑπολογίζονται εἰς 6,270, ἐξ ὧν 690 ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἐμπορίου (ἐν αἷς δύο πτωχεύσεις τραπεζῶν Southport-West-Lancashire καὶ Whitchurch-Ellesmere) καὶ 5,580 ἐπὶ τῶν μικρῶν. Καθόσον λοιπὸν μεταβαίνομεν ἀπὸ τῆς ἐξαμηνίας τοῦ 1880 εἰς τὴν ἐξαμηνίαν τοῦ 1881, ὑπάρχει βελτίωσις ἐπὶ μὲν τοῦ μεγάλου ἐμπορίου κατὰ 42 πτωχεύσεις, ἐπὶ δὲ τοῦ μικροῦ κατὰ 351 πτωχεύσεις. Ἴδου πῶς διανέμονται αἱ πτωχεύσεις τῆς πρώτης ἐξαμηνίας τοῦ 1881 α') καθ' ἕκαστον μῆνα, καὶ β') καθ' ἕκαστον τῶν τριῶν τμημάτων τῆς Ἀγγλικῆς ἐπικρατείας:

Α'.—Ἰανουάριος 959 (μέγα ἐμπόριον 121, μικρὸν 838). Φεβρουάριος 1,054 (μέγα ἐμπ. 105, μικρὸν 949). Μάρτιος 1,277 (μέγα ἐμπ. 148, μικρὸν 1,129). Ἀπρίλιος 1,063 (μέγα ἐμπ. 97, μικρὸν 966). Μάιος 1,105 (μέγα ἐμπ. 128, μικρὸν 977). Ἰούνιος 812 (μέγα ἐμπ. 91, μικρὸν 721). Ἐν γένει εὐνοϊκώτερος πρὸς τὸ ἐμπόριον μῆν ὑπῆρξεν ὁ Ἰούνιος (812 πτωχ.) καὶ δυσμενέστερος ὁ Μάρτιος (1277 πτωχ.).

Β'.—Ἐν τῇ κυρίᾳ Ἀγγλίᾳ 5,931 πτωχεύσεις, ἤτοι κατὰ Ἰαν. 922 (μέγα ἐμπόριον 112, μικρὸν 810), Φεβρ. 996 (μέγα ἐμπ. 94, μικρὸν 902), Μάρτ. 1,216 (μέγα ἐμπ. 138, μικρὸν 1,078), Ἀπρ. 998 (μέγα ἐμπ. 89, μικρὸν 909), Μάιον 1,043 (μέγα ἐμπ. 117, μικρὸν 926), Ἰούν. 766 (μέγα ἐμπ. 82, μικρὸν 684). Ἐν Σκωτίᾳ 214, ἤτοι κατὰ Ἰαν. 25 (μέγα ἐμπ. 9, μικρὸν 16), Φεβρ. 37 (μέγα ἐμπ. 9, μικρὸν 28), Μάρ. 43 (μέγα ἐμπ. 9, μικρὸν 34), Ἀπρ. 38 (μέγα ἐμπ. 6, μικρὸν 32), Μάιον 38 (μέγα ἐμπ. 9, μικρὸν 29), Ἰούν. 33 (μέγα ἐμπ. 7, μικρὸν 26). Ἐν Ἰρλανδίᾳ 115, ἤτοι κατὰ Ἰαν. 12 (μικρὸν ἐμπόριον), Φεβ. 21 (μέγα ἐμπ. 2, μικρὸν 19), Μάρτ. 18 (μέγα ἐμπ. 1, μικρὸν 17), Ἀπρ. 27 (μέγα ἐμπ. 2, μικρὸν 25), Μάιον 24 (μέγα ἐμπ. 2, μικρὸν 22), Ἰούν. 13 (μέγα ἐμπ. 2, μικρὸν 11).